

รายงานการประชุม
คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ประชุมผ่านระบบวิดีโอทัศน์ทางไกล (Video Conference) ด้วย Application Zoom

ผู้มาประชุม

๑. นายวิชณุ เครืองาม	รองนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายสุรศักดิ์ เรียงเครือ	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	ที่ปรึกษา
๓. นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ	เลขาธิการ ก.พ.ร.	ที่ปรึกษา
๔. ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า	ที่ปรึกษา
๕. นายนิรัตน์ พงษ์สิทธิถาวร	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๖. นางสาวสุภัค ไชยวรรณ	รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๗. นายสมาธิชัย สุพรรณไพ	หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการมาตรฐาน การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๘. นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๙. นายธนู ขวัญเดช	รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑๐. นายโกเมนทร์ ทิวทอง	รองผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑๑. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทนเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา	กรรมการ
๑๒. นางสาวสุลักขณา ธรรมานุสติ	รองเลขาธิการ ก.พ. แทนเลขาธิการ ก.พ.	กรรมการ
๑๓. นายเอนก มีมงคล	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ แทนเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
๑๔. นายบุญชู ประสพกิจถาวร	ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๕. นายประยูร รัตนเสนีย์	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๑๖. นายวัลลภ พริ้งพวงษ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๗. นายวิบูลย์ สงวนพงศ์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๘. ร้อยตำรวจโท อาทิตย์ บุญญะโสภิต	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๑๙. นายธนา ยันตรโกวิท	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ

๒๐. นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น	กรรมการ
๒๑. ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๒. ศาสตราจารย์สกลธี วรปัญญาวัฒนา	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์	กรรมการ
๒๓. ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๔. รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๕. รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์	กรรมการ
๒๖. ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๗. นายสุจิตต์ นิมิตรกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านกฎหมาย	กรรมการ
๒๘. นายประสพสุข พิมพโกวิท	รองผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และประเมินผล แทนผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๒๙. นายสนธยา คุณปลื้ม	นายกเมืองพัทยา	กรรมการ
๓๐. นายบุญชู จันทร์สุวรรณ	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี	กรรมการ
๓๑. นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก	กรรมการ
๓๒. นายชูศักดิ์ วสันต์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดงบัง	กรรมการ
๓๓. นายชัยรัตน์ ทองใบ	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลร่องเคาะ	กรรมการ
๓๔. นายกัมพล กลั่นเนียม	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตาหลวง	กรรมการ
๓๕. นายวิชัย ไตรรัตน์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกะไหล	กรรมการ
๓๖. นายประสพโชค นิมเือง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมบูรณ์	กรรมการ
๓๗. นายวิฑูรย์ เอี่ยมโสภาส	ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาววิลาวัลย์ วีระกุล	กรมธนารักษ์
๒. นายชัยวัฒน์ ภัทรกานต์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๓. นางสาวพิมพ์นารา บัวเกิด	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๔. นายสมบัติ ธนพัฒน์พงศ์	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๕. นางสาวอภิรดี ประเสริฐฤทธิ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๖. นายวิทยา โชคเศรษฐกิจ	สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

- ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓

เลขานุการ รายงานว่า ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างรายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ และได้แจ้งเวียนให้กรรมการทุกท่านพิจารณา ตามหนังสือ ก.ก.ถ. ที่ นร ๐๑๐๗/ว ๑๕ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๔ แล้ว โดยมีกรรมการขอแก้ไข คือ นายเฉลิมพล เพ็ญสูตร รองผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ให้ข้อสังเกตว่า วาระที่ ๔.๒ เทศบาลนครราชสีมาขอรับการจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินโครงการจัดหาน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาที่โรงกรองน้ำบ้านมะขามเฒ่า เนื่องจากประเด็นการอภิปรายของประธานและกรรมการหลายท่านมีความเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า ไม่ควรให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและไม่ควรนำเงินในสัดส่วนของ อบท. ไปดำเนินโครงการจัดหาน้ำดิบเพื่อผลิตน้ำประปาที่โรงกรองน้ำบ้านมะขามเฒ่า เนื่องจากจะส่งผลกระทบต่อวงเงินงบประมาณของ อบท. อื่นควรใช้จากแหล่งเงินอื่น เช่น เงินกู้ หรือให้การประปาส่วนภูมิภาคดำเนินการ จึงเห็นว่าที่ประชุมยังไม่มี การลงมติเห็นชอบตามมติที่ประชุมคณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ซึ่งเห็นชอบให้เสนอตั้งงบประมาณโครงการดังกล่าว โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท.

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาเห็นว่า ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เป็นข้อเสนอที่ไม่ควรให้จัดสรรเงินอุดหนุนในสัดส่วนของ อบท. ไปดำเนินโครงการจัดหาน้ำดิบฯ ของเทศบาลนครราชสีมา ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ที่ให้เสนอตั้งงบประมาณโครงการดังกล่าว โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. จึงเห็นสมควรยืนยันมติตามวาระที่ ๔.๒ ที่ได้เสนอให้คณะกรรมการฯ พิจารณารับรองการประชุมไว้แล้ว

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุม ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ การเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า สืบเนื่องจากวาระการดำรงตำแหน่งของสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งทั่วประเทศ แต่โดยที่สมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นยังคงปฏิบัติหน้าที่อยู่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติและประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นสมควรให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และได้มีประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้ง จึงมีผลทำให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งพร้อมกันทั่วประเทศ

คณะอนุกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีมติให้ดำเนินการยกร่างประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะ และได้มีมติเห็นชอบร่างประกาศดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว โดยมีสาระสำคัญในการกำหนดให้ดำเนินการคัดเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับหนังสือแจ้งผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้จัดทำประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มเติมเป็นการเฉพาะ ตามมติคณะอนุกรรมการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและได้นำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีพิจารณาลงนามในประกาศดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้แจ้งผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมายังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้กำหนดให้มีการจัดประชุมเพื่อเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในวันจันทร์ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมใหญ่สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย กรุงเทพมหานคร โดยผลการประชุมเพื่อเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ประชุมได้เสนอชื่อและมีมติเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๒ คน ดังนี้

๑. นายบุญชู จันทร์สุวรรณ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

๒. นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก

ทั้งนี้นายกรัฐมนตรีได้ลงนามในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดดังกล่าว เป็นผู้แทนในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ การเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เลขานุการ รายงานว่า ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง รายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๖ ได้ประกาศให้นายสำเนา รัตมิตต์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแทนตำแหน่งที่ว่างลง ซึ่งนายสำเนา รัตมิตต์ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ได้ยื่นหนังสือลาออกจากการดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีผลให้พ้นจากการดำรงตำแหน่งกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีหนังสือแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบถึงการลาออกจากรายชื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดให้มีการจัดการประชุมผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลระดับจังหวัด เพื่อประชุมเลือกกันเองเป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในวันที่จันทร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๑๐๙ ชั้น ๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ” ประกอบด้วย

ฯลฯ

(๓) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนสิบสองคน ประกอบด้วยผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดสองคน ผู้บริหารเทศบาลสามคน ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้าคน และผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารเมืองพัทยาหรือผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นรวมสองคน ทั้งนี้ โดยให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทเลือกกันเองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายกรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๘ กรรมการตามมาตรา ๖ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการหรือพ้นจากการเป็นผู้บริหารท้องถิ่น

ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่บัญชีรายชื่อผู้ได้รับคะแนนถัดไปตามข้อ ๙ สิ้นสุด อายุลงหรือไม่มีรายชื่อผู้ได้รับการขึ้นบัญชีในบัญชีรายชื่อนั้นอีกไม่ว่าด้วยเหตุใดและมีตำแหน่งกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่างลงตามข้อ ๑๐ ให้ดำเนินการเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบเหตุนี้

ข้อ ๑๓ การเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลให้ดำเนินการ ดังนี้

(๒) ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดให้มีการประชุมผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลระดับจังหวัดตาม (๑) เพื่อเลือกกันเองให้ได้ ผู้บริหารเทศบาลตำบลคนหนึ่งเป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบล และให้นำความใน ข้อ ๔ วรรคสอง ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ มาใช้บังคับกับการเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลโดยอนุโลม

ข้อ ๑๔ การเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลเมือง ให้นำความในข้อ ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ การเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลนคร ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดให้มีการประชุมผู้แทนผู้บริหารเทศบาลนครทุกแห่ง เพื่อเลือกกันเองให้ได้ผู้บริหารเทศบาลนครคนหนึ่งเป็นกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลนคร

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นำความในข้อ ๔ วรรคสอง ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ ข้อ ๘ ข้อ ๙ ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ มาใช้บังคับกับการเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลนครโดยอนุโลม

ข้อ ๑๖ การเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการของการเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารเทศบาลตำบลตามข้อ ๑๓ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

เนื่องจากการระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ขยายขอบเขตการแพร่ระบาดของโรคออกเป็นวงกว้างกระจายไปในหลายเขตพื้นที่ นายกรัฐมนตรีจึงได้ออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเฉพาะ พ.ศ. ๒๕๖๔ เลื่อนการประชุมเพื่อเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหาร

องค์การบริหารส่วนตำบลในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ออกไปจนกว่าจะอยู่ในสภาวะการณ์ที่สามารถจัดให้มีการประชุมเพื่อเลือกกรรมการผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลได้ตามที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเห็นสมควร ถ้าการระบาดระลอกใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้คลี่คลาย เข้าสู่สภาวะการณ์ที่สามารถจัดประชุมเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดให้มีการประชุมเลือกผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นกรรมการในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในวันที่พุธที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมใหญ่สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ชั้น ๑ อาคารสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ถนนบรมราชชนนี แขวงฉิมพลี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ปรากฏว่าที่ประชุมได้เลือกให้นายประสพโชค นิมเริง นายกองค์การบริหารส่วนตำบล บางสมบูรณ์ จังหวัดนครนายก เป็นผู้แทนผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและนายกรัฐมนตรีได้ลงนามในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๔

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีมติเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบสรุปแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และสมาคม อปท. ทั้ง ๓ แห่ง ถือปฏิบัติต่อไป และกำชับให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

ฝ่ายเลขานุการได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามมติ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ แล้ว ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ว่า

๑. รับทราบแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ในการเข้าสำรวจและจัดเก็บข้อมูลภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในพื้นที่หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจตามมติ ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓

๒. ให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของ อปท. ดังกล่าว เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีในการเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นการทั่วไป

ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งเวียนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไปแล้ว

ประธาน กล่าวว่า ได้มีการแจ้งเวียนไปแล้วขอให้ทุกหน่วยปฏิบัติตามแนวทางนี้ด้วย

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๔ การกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาการกำหนดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบให้เสนอ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาการประมาณการรายได้ของ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ทั้งสิ้น จำนวน ๗๒๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือร้อยละ ๓๐ ของรายได้สุทธิของรัฐบาล (๒,๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท) ประกอบด้วยดังนี้

๑. รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง จำนวน ๖๖,๖๘๘.๔๕ ล้านบาท
๒. รายได้ที่รัฐจัดเก็บให้ จำนวน ๒๐๖,๗๓๓.๗๗ ล้านบาท
๓. รายได้ที่รัฐแบ่งให้ จำนวน ๑๑๐,๐๗๘.๘๘ ล้านบาท
๔. เงินอุดหนุน จำนวน ๓๓๖,๔๙๗.๘๐ ล้านบาท

คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ ดังนี้

๑. วงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓,๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่กำหนดไว้จำนวน ๓,๒๘๕,๙๖๒.๕ ล้านบาท จำนวน ๑๘๕,๙๖๒.๕ ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ ๕.๖๖

๒. การจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในสัดส่วนร้อยละ ๒๙.๕๘ ของรายได้สุทธิของรัฐบาล (ไม่รวมเงินกู้) เป็นจำนวน ๗๐๙,๘๖๖.๙๘ ล้านบาท ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๗๓,๒๖๑.๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙.๓๕ โดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. จำนวน ๒๙๙,๕๘๖.๙๘ ล้านบาท ทั้งนี้ การจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ลดลงจำนวน ๑๕,๙๘๘.๑๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๐๗ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ต่ำกว่าหากเปรียบเทียบกับสัดส่วนของวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ลดลงจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในภาพรวมร้อยละ ๕.๖๖ จำแนกรายละเอียดได้ดังนี้

การจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	เพิ่ม/ลด
๑. รายได้สุทธิของรัฐบาล	๒,๖๗๗,๐๐๐.๐๐	๒,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	-๒๗๗,๐๐๐.๐๐
๒. รายได้ของ อปท.	๗๘๓,๑๒๘.๐๖	๗๐๙,๘๖๖.๙๘	-๗๓,๒๖๑.๐๘
๒.๑ ประมาณการรายได้ของ อปท.	๔๖๗,๕๕๒.๙๓	๔๑๐,๒๘๐.๐๐	-๕๗,๒๗๒.๙๓
๒.๒ เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้ อปท.	๓๑๕,๕๗๕.๑๓	๒๙๙,๕๘๖.๙๘	-๑๕,๙๘๘.๑๕

หมายเหตุ : ปีงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รายได้ อปท. หักรายการค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของ อสม. จำนวน ๑๒,๔๗๖.๒๙ ล้านบาท

สำหรับเงินอุดหนุนรายการค่าใช้จ่ายการดำเนินงานของ อสม. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้ตั้งงบประมาณไว้ที่กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๑๒,๔๗๖.๗๔๘ ล้านบาท (โดยคณะรัฐมนตรีในคราวประชุม เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้มีมติให้ถอดรายการเงินอุดหนุนดังกล่าวและไปตั้งงบประมาณไว้ที่กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นต้นไป)

๓. ประมาณการรายได้ของ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๐๙,๘๖๖.๙๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ร้อยละ ๒๙.๕๘ ประกอบด้วยรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ รวมทั้งสิ้น ๔๑๐,๒๘๐ ล้านบาท และเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. จำนวน ๒๙๙,๕๘๖.๙๘ ล้านบาท

การประมาณการรายได้ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของ สกถ. รวมทั้งสิ้น จำนวน ๗๒๐,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนรายได้ของ อปท. ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ร้อยละ ๓๐.๐๐ ประกอบด้วย รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บและแบ่งให้ รวมทั้งสิ้น ๓๘๓,๕๐๒.๒๐ ล้านบาท และเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. จำนวน ๓๓๖,๔๙๗.๘๐ ล้านบาท เปรียบเทียบ ประมาณการรายได้ อปท. ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ของคณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ กับสำนักงบประมาณที่เสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

ประเภทรายได้	คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ		สงป. เสนอคณะรัฐมนตรี	
	๒๕๖๕	ร้อยละ	๒๕๖๕	ร้อยละ
รายได้ท้องถิ่นจัดเก็บเอง	๖๖,๖๘๙.๔๕	๐.๐๐		๐.๐๐
รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้	๒๐๖,๗๓๓.๗๗	๓๘๓,๕๐๒.๒๐	๕๓.๒๖	๔๑๐,๒๘๐.๐๐
รายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้	๑๑๐,๐๗๘.๙๘	๐.๐๐		๐.๐๐
เงินอุดหนุน	๓๓๖,๔๙๗.๘๐	๓๓๖,๔๙๗.๘๐	๔๖.๗๔	๒๙๙,๕๘๖.๙๘
รวมรายได้ท้องถิ่นทั้งสิ้น	๗๒๐,๐๐๐.๐๐	๗๒๐,๐๐๐.๐๐	๑๐๐.๐๐	๗๐๙,๘๖๖.๙๘
รายได้รัฐบาล	๒,๔๐๐,๐๐๐		๒,๔๐๐,๐๐๐	
สัดส่วนต่อรายได้รัฐบาล	๓๐.๐๐		๒๙.๕๘	

ประธาน กล่าวว่า เรื่องนี้ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในวาระที่ ๑ มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเกือบทุกพรรคได้อภิปรายขอให้มีการเพิ่มเติมงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ท้องถิ่น และในการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฯ ในวาระที่ ๒ จะพิจารณาต่อไปว่า จะสามารถเพิ่มเติมงบประมาณเงินอุดหนุนหรือรายการอะไรได้บ้าง รับทราบในส่วนนี้ สัดส่วนรายได้ของ อปท. ขณะนี้ ร้อยละ ๒๙.๕๘

นายบุญชู ประสพกิจถาวร ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ กล่าวว่า ขอเรียนว่า รายได้ อปท. จัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้และแบ่งให้ สำนักงบประมาณพิจารณาตามประมาณการของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ขอดึงข้อสังเกตจากเอกสารในหน้าสองที่เป็นตารางรายได้ท้องถิ่นจัดเก็บเอง รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้และแบ่งให้ ยอดที่คณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ประมาณการไว้ที่ ๓๘๓,๕๐๒.๒๐ ล้านบาท แต่ยอดที่สำนักงบประมาณประมาณการเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตัวเลขเป็น ๔๑๐,๒๘๐ ล้านบาท ความเห็นส่วนตัวคิดว่า ดูขัดแย้งกับข้อเท็จจริง ภาพรวมรายได้รัฐบาลลดลงเข้าใจได้ แต่รายได้รวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ควรจะลดลงด้วย เพราะเศรษฐกิจที่ลดลง แต่การประมาณการดังกล่าวสวนทางกับความเป็นจริงหรือไม่อย่างไร

นายบุญชู ประสพกิจถาวร กล่าวว่า การประมาณการรายได้ของ อปท. พิจารณาตามสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง รายได้ท้องถิ่นจัดเก็บเองลดลงจากปีที่แล้วร้อยละ ๑๘ รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ลดลงร้อยละ ๑๑.๙ รายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้ลดลงร้อยละ ๘.๒๖ ซึ่งข้อมูลนำมาจากแหล่งที่ผู้จัดเก็บรายได้โดยตรงจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

เลขาธิการ กล่าวว่า สำนักงบประมาณได้ชี้แจงตัวเลข ๔๑๐,๒๘๐.๐๐ ล้านบาท ว่ามาจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ไม่ทราบว่าทางสำนักงบประมาณจะแยกเป็นในส่วนของรายได้จัดเก็บเองเท่าใด ภาษีที่รัฐบาลจัดเก็บให้เท่าใด ภาษีที่รัฐบาลแบ่งให้เท่าใด

นายบุญชู ประสพกิจถาวร กล่าวว่า การประมาณการรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนของ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย รายได้ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ๗๕,๐๙๕ ล้านบาท รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ ๒๒๔,๑๘๕ ล้านบาท และรายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้ ๑๑๑,๐๐๐ ล้านบาท รวม ๔๑๐,๒๘๐ ล้านบาท ซึ่งจะน้อยกว่า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๔๖๗,๕๕๒.๙๓ ล้านบาท) อยู่จำนวน ๕๗,๒๗๒.๙๓ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๕ ซึ่งจะใกล้เคียงกับความเป็นจริงในสถานการณ์ปัจจุบัน

มติที่ประชุม รับทราบการกำหนดสัดส่วนรายได้ของ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ในอัตราร้อยละ ๒๙.๕๘ จำนวน ๗๐๙,๘๖๖.๙๘ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑. รายได้ที่ อปท. จัดเก็บเอง จำนวน ๗๕,๐๙๕ ล้านบาท
๒. รายได้ที่รัฐบาลเก็บให้ จำนวน ๒๒๔,๑๘๕ ล้านบาท
๓. รายได้ที่รัฐบาลแบ่งให้ จำนวน ๑๑๑,๐๐๐ ล้านบาท
๔. เงินอุดหนุน จำนวน ๒๙๙,๕๘๖.๙๘ ล้านบาท

๓.๕ การจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างส่วนราชการ ๖ หน่วยงาน เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากร-ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาการถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑) พ.ศ. ๒๕๔๕ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และ (ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และมีมติให้ศึกษาการถ่ายโอนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เห็นว่ามีประโยชน์กับการบริการสาธารณะ และส่วนราชการเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยรองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ประธานอนุกรรมการฯ ได้ประสานหารือประเด็นต่างๆ ในการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ระหว่างวันที่ ๙ พฤศจิกายน - ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ เพื่อพิจารณากำหนดกรอบแนวทางการร่วมมือและสนับสนุนการจัดทำภารกิจของส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณารอบแนวทางความร่วมมือและสนับสนุนการจัดทำภารกิจของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีมติเห็นชอบให้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในภารกิจที่ต้องถ่ายโอนตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ มีมติเห็นชอบการจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ระหว่างหน่วยงานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๓ หน่วยงาน ได้แก่ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมป่าไม้ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (มหาชน) และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และกำหนดพิธีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสนับสนุนการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

พิธีลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสนับสนุนการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ห้อง ๓๐๑ ตึกบัญชาการ ชั้น ๓ ทำเนียบรัฐบาล โดยรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประธาน ก.ก.ถ. เป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมป่าไม้ รองอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และผู้อำนวยการสำนักงาน ก.ก.ถ. เข้าร่วมพิธีลงนามบันทึกข้อตกลง

เลขาธิการ รายงานเพิ่มเติมว่า ภายหลังจากได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือได้มีการจัดสัมมนาขับเคลื่อนความร่วมมือการกระจายอำนาจการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ร่วมกับ ๕ หน่วยงานดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและนำไปสู่การแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ซึ่งสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนได้สนับสนุนงบประมาณดังกล่าว จำนวน ๑๑๑.๔๓ ล้านบาท เป้าหมายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๗๓ ตำบล ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๖ จำนวน ๒๔๐ ตำบล รวม ๓๑๓ ตำบล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่น ในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่แต่เป็นเรื่องตั้งแต่ประมาณ ๒๐ ปีที่แล้ว ตอนนี้สถานการณ์เรื่องป่า รวมถึงนโยบายภาพรวมของรัฐบาลที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำ โดยเฉพาะเรื่องปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินต่าง ๆ ในเขตป่า แต่ก็ยังติดปัญหาว่าการคุ้มครองต่าง ๆ ยังไม่ได้ถ่ายโอนภารกิจบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสนับสนุนการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงเกิดขึ้นมา ค่อยเป็นค่อยไป เพราะว่าหน่วยงานก็ยังเป็นผู้ถือกฎหมายหลักแต่ก็พร้อมจะทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่กำหนดไว้ทั้งหมด ๓๑๓ ตำบล จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๖ หน่วยงานที่จะช่วยประสานและสนับสนุนงบประมาณให้กับ อปท. บางส่วน คือสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ต้องขอบคุณท่านรองนายกรัฐมนตรีที่กรุณาได้ออกมติเรื่องการสำรวจที่ดิน ถึงแม้จะเป็นวัตถุประสงค์การจัดเก็บภาษีแต่ผลพลอยได้ คือการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะที่เป็นพื้นที่ของรัฐจะมีความชัดเจนมากขึ้น อำนาจแต่ละหน่วยงานถือไว้จะถูกถ่ายลงมาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบของข้อบัญญัติต่าง ๆ ซึ่งจะเกิดขึ้นจากกระบวนการในการทำงานร่วมกัน

ประธาน กล่าวว่า หลังจากได้ลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือสนับสนุนการกระจายอำนาจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกันแล้ว ได้รายงานให้นายกรัฐมนตรีและท่านได้ชื่นชมและขอบคุณกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี นายกรัฐมนตรีได้ตั้งข้อสังเกตว่าเรื่องนี้ควรจะเป็นตัวอย่างสำหรับเรื่องอื่นต่อไป ฝากท่านกรรมการ โดยเฉพาะท่านรองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับชดเชยรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เพื่อบรรเทาผลกระทบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) บางแห่งที่เมื่อมีการนำภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างมาบังคับใช้และ อปท. ได้จัดเก็บภาษีดังกล่าวอย่างเต็มประสิทธิภาพแล้ว แต่มีรายได้ลดลงเมื่อเทียบกับรายได้เดิมที่ได้รับจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ โดยออกเป็นประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบ เป็นปี ๆ ไป

ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้พิจารณา เรื่อง แนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่มีรายได้ลดลง เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนของ อปท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. ให้เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๒. ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) ตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล

๓. ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณา เรื่อง แนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่มีรายได้ลดลง เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ มีมติเห็นชอบและให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นระยะเวลา ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๕๓,๓๔๑ ล้านบาท ตามที่คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. เสนอ ดังนี้

๓.๑ การชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๒,๕๘๕ ล้านบาท แต่เนื่องจากในขั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบการแปรญัตติงบประมาณเงินอุดหนุนของ สถ. สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท จึงเหลือเงินที่ต้องชดเชยจำนวน ๒๒,๕๑๗.๔๑ ล้านบาท โดยให้กระทรวงมหาดไทยขอเงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น หรือแหล่งอื่นตามความเหมาะสม เพื่อจัดสรรให้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ตามที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่

๓.๒ การชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบโดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปีละจำนวน ๑๐,๓๗๘ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๗๕๖ ล้านบาท ดังนี้

(๑) ให้กระทรวงมหาดไทย โดย สถ. เสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับผลกระทบ

(๒) ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ตามที่ได้รับผลกระทบ สำหรับการจตุรัสงบประมาณเพื่อลดผลกระทบจากรายได้ที่ลดลง

ทั้งนี้ ให้นำข้อสังเกตของที่ประชุมประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในเรื่องดังกล่าวต่อไป

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. ได้พิจารณาเรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเพื่อจัดทำประกาศ ก.ก.ธ. รวม ๕ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบร่างประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท ตามที่ สก. เสนอ เนื่องจากมีการกระจายงบประมาณและจำนวนแห่งที่จะจัดสรรให้เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลตามสัดส่วนรายได้ที่ลดลงอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ โดยร่างประกาศ ก.ก.ธ. ดังกล่าวสรุปได้ดังนี้

๑. การจัดสรรเงินอุดหนุนฯ จำนวน ๑๐,๐๖๗,๕๙๐,๐๐๐ บาท ให้ สก. พิจารณาดำเนินการจัดสรรแก่เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ที่ได้รับจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินและภาษีบำรุงท้องที่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนี้

๑.๑ ส่วนที่หนึ่ง ร้อยละ ๑๐ จำนวน ๑,๐๐๖,๗๕๙,๐๐๐ บาท จัดสรรให้เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ตามผลการประเมินประสิทธิภาพของ อบท. (LPA) ที่ สก. กำหนด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ด้านที่ ๓ การบริหารงานการเงินและการคลัง (การจัดเก็บรายได้) เฉพาะตัวชี้วัด เรื่อง การประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บภาษี การจัดทำแผนที่แม่บท เพื่อจัดทำแผนที่ภาษีและทะเบียนทรัพย์สิน อัตราการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่ ร้อยละของลูกหนี้ผู้ค้างชำระภาษีลดลงจากปีที่ผ่านมา การเพิ่มขึ้นโดยรวมของจำนวนเงินภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย และภาษีบำรุงท้องที่

๑.๒ ส่วนที่สอง ร้อยละ ๙๐ จำนวน ๙,๐๖๐,๘๓๑,๐๐๐ บาท และส่วนที่เหลือจากการจัดสรรตามข้อ ๑.๑ จัดสรรให้เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังคงมีรายได้ลดลงตามสัดส่วนของรายได้คงเหลือ หลังการจัดสรรตาม ข้อ ๑.๑

๒. ให้เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลนำเงินอุดหนุนทั่วไปที่ได้รับจัดสรรไปดำเนินการตามข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หากเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลใดนำไปใช้จ่ายและมีเงินเหลือให้ตกเป็นเงินสะสมของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นควรเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาเห็นชอบร่างประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ เสนอเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลใช้บังคับต่อไป

นายบุญชู ประสพกิจถาวร กล่าวว่า ขออนุญาตเรียนถามว่า เพราะเหตุใดจึงต้องมีการแยกจัดสรรเงินอุดหนุน จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท เป็น ๒ ส่วน โดยส่วนที่ ๑ ร้อยละ ๑๐ กับส่วนที่ ๒ ร้อยละ ๙๐

เลขาธิการ กล่าวว่า ในการประชุมคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. การพิจารณาการวัดประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ ค่อนข้างที่จะวัดได้ยาก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงเสนอให้ใช้การประเมินประสิทธิภาพการบริหารการเงินการคลังของ อบท. (LPA) ปี ๒๕๖๓ ซึ่งกรมฯ มีข้อมูลอยู่แล้ว และที่ประชุมอนุกรรมการฯ ได้พิจารณานำการประเมินประสิทธิภาพการบริหารการเงินการคลังของ อบท.

(LPA) มาใช้เป็นเกณฑ์การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บ โดยกำหนดส่วนที่ ๑ ร้อยละ ๑๐ และส่วนที่ ๒ ร้อยละ ๙๐ เป็นสัดส่วนที่เหมาะสมและเกิดผลกระทบต่อ อบท. ที่มีรายได้ที่ลดลงน้อยที่สุด

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ชี้แจงเพิ่มเติมว่า งบประมาณเงินอุดหนุนที่ได้รับเพื่อชดเชยรายได้จากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้แก่เทศบาลตำบล และ อบต. ได้มาจากการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอแปรญัตติในชั้นคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท ได้รับการจัดสรรมาโดยเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๘๘ ของเงินภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ อบท. ประเภทอื่นจะมีประเด็นในวาระ ๕.๑ เรื่อง แนวทางการผลักดันเรื่องการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง และขอเรียนว่า มติคณะรัฐมนตรีให้จัดสรรเงินอุดหนุนดังกล่าวโดยคำนึงถึงผลกระทบของรายได้ที่ลดลง แต่ให้พิจารณาประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีด้วย คณะอนุกรรมการฯ ได้ยกร่างประกาศหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. หลายแบบ จนได้บทสรุปว่า ถ้าใช้หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินโดยใช้ LPA จะทำให้เกิดได้เปรียบเสียเปรียบน้อยที่สุด เนื่องจาก อบท. ไม่ได้มีการเตรียมตัวก่อนหน้านี้ จึงอาจมีความได้เปรียบเสียเปรียบได้ ประกอบกับได้มีพระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท ร้อยละ ๙๐ ประการที่สอง คณะอนุกรรมการฯ พยายามทำตัวแบบหลายแบบ ซึ่งสอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีคือ คำนึงถึงประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้ กรณีถ้าเพิ่มน้ำหนักการประเมินประสิทธิภาพ (LPA) มากกว่าร้อยละ ๑๐ เช่น ร้อยละ ๑๕ หรือร้อยละ ๒๐ ปรากฏว่า เทศบาลตำบล หรือ อบต. ขนาดใหญ่ ที่มีงบประมาณมากอยู่แล้วมีโอกาที่จะได้รับการจัดสรรมากกว่าท้องถิ่นขนาดเล็ก เพราะย้อนกลับไปที่ผลประโยชน์ประสิทธิภาพ (LPA) และศักยภาพขององค์กร ทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบพอสมควร จากผลการคำนวณ เมื่อเปรียบเทียบเทศบาลตำบลที่มีเงินมากที่สุด กับ อบต. ที่มีเงินน้อยที่สุด ต่างกันประมาณ ๒๐ เท่าตัว จึงลดสัดส่วนลงมาเป็นร้อยละ ๑๐ หรือหากน้อยกว่านี้เป็นร้อยละ ๕ ไม่มีผลแตกต่างกันมากนัก แต่จะทำให้เกิดมุมมองว่าให้น้ำหนักประสิทธิภาพการจัดเก็บเพียงแค่อ้อยู่ที่ ๕ โดยบทสรุปของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ เห็นว่า การกำหนดประสิทธิภาพการจัดเก็บที่ร้อยละ ๑๐ เป็นจุดที่ลงตัวที่สุดในเรื่องของความแตกต่างระหว่างเทศบาลตำบลขนาดใหญ่กับ อบต. ขนาดเล็ก และเป็นไปตามหลักการตามมติคณะรัฐมนตรี

ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเศรษฐศาสตร์ เสนอว่าอาจจะเพิ่มการพิจารณาสถานะของเงินสะสมของท้องถิ่น โดยพิจารณาว่า หาก อบท. ไม่มีสถานะของเงินสะสมน้อยควรที่จะจัดสรรเงินชดเชยให้เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๑๐ ไม่ใช่พิจารณาจากรายได้ แต่ให้พิจารณาถึงสถานะของเงินสะสมโดยใช้หลักการเงินสะสมน้อยให้ได้รับการจัดสรรมาก

นายประยูร รัตนเสนีย์ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กล่าวว่า ได้หารือคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ที่รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ฯ เป็นประธาน ซึ่งได้ข้อตกลงร่วมกันตามเหตุผลที่ได้กล่าวไว้

นายประสพโชค นิ่มเรือง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางสมบูรณ์ กล่าวว่า เห็นด้วยกับศาสตราจารย์ดิเรกฯ ควรจะมีเงินไว้สำหรับลดความเหลื่อมล้ำ เพราะความเหลื่อมล้ำของ อบท. ต่าง ๆ มีมากตอนที่เป็นอุปนายกสมาคมนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ซึ่งนายวิรัช ไตรรัตน์ ได้มีการยื่นหนังสือไว้หลายรอบแต่ยังไม่มีวี่แวงความคืบหน้า

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปกครองท้องถิ่นในสาขารัฐศาสตร์หรือรัฐประศาสนศาสตร์ กล่าวว่า ข้อเสนอของศาสตราจารย์ดิเรกฯ ผมไม่แน่ใจว่า เทศบาลตำบล และ อบต. มีเงินสะสมเหลืออยู่เท่าใด การใช้เงินเงินสะสมไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงวัตถุประสงค์ของเงินอุดหนุนที่ให้นำไปชดเชยการจัดเก็บภาษีที่ดิน รวมถึงหลักเกณฑ์ที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจฯ ได้เสนอเพื่อที่ประชุม ก.ก.ถ. พิจารณา พอใช้ได้ เพราะถ้าจะเอาเรื่องของความคงเหลือของเงินสะสมมาพิจารณา จะเป็นคนละมิติกับหลักคิดของรองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ฯ ที่นำผลประโยชน์ประสิทธิภาพ (LPA) มาพิจารณาเพื่อจัดสรรเงินชดเชยให้แก่ อบท. ที่มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษี เงินสะสมเป็นมิติของวินัยการใช้เงิน ซึ่งเป็นคนละเรื่องกับการจัดเก็บรายได้

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายของรัฐบาล และส่งผลต่อการลดลงของรายได้ของท้องถิ่น รัฐบาลควรรับผิดชอบ ซึ่งเป็นมิติทางด้านรายได้ ส่วนของเงินสะสมในตอนแรกมีการพิจารณานำมาถ่วงน้ำหนักจากหลายองค์ประกอบที่ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ สุดท้ายไม่ได้นำมาถ่วงน้ำหนัก เนื่องจากมีเหตุผล ๒ ประการ เหตุผลแรกคือ ควรแยกเรื่องการลดความเหลื่อมล้ำกับการชดเชยรายได้ที่ลดลงออกจากกัน ถ้าผูกในคราวเดียวกันจะแบ่งออกยากมาก เห็นด้วยในประเด็นที่ศาสตราจารย์ชาติชายฯ กล่าวถึงวินัยการคลังว่าเป็นคนละส่วนกับการจัดเก็บรายได้ แม้ว่าจะเชื่อมโยงกันได้ แต่ว่าเรากำลังออกแบบวิธีคิดชดเชยรายได้ที่ลดลง ไม่ได้ออกแบบเรื่องลดความเหลื่อมล้ำ สุดท้ายคณะอนุกรรมการฯ ไม่ได้นำตัวแปรเรื่องเงินสะสมมาถ่วงน้ำหนัก เหตุผลที่ ๒ คือ พยายามออกแบบให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี โดยให้คำนึงถึงประสิทธิภาพการจัดเก็บคำนึงถึงสถานะการเงินการคลัง ซึ่งควรนำมาเป็นตัวแปรในการจัดสรรอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้

ประธาน กล่าวว่า รับข้อสังเกตของศาสตราจารย์ดิเรกฯ สำหรับปีต่อไปปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ถ้าจำเป็นต้องขอมติคณะรัฐมนตรีใหม่ ฝ่ายรองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ฯ ด้วย ถ้านำไปพิจารณาแล้วรีบแจ้งด้วย เพราะถ้าจะต้องขอมติคณะรัฐมนตรีใหม่อีกครั้ง เนื่องจากวาระที่ ๕.๑ และ ๕.๒ เป็นเรื่องต่อเนื่องกัน จึงขอให้นำมาพิจารณาก่อน

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างประกาศ ก.ก.ถ. เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปสำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของเทศบาลตำบล และ อบต. จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. เสนอ เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้มีผลใช้บังคับต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ แนวทางการผลักดันเรื่องการชดเชยรายได้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง

เลขานุการ รายงานว่า คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีมติมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงาน ก.ก.ถ.) กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อบรรเทาผลกระทบให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบท.) บางแห่งที่เมื่อมีการนำภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างมาบังคับใช้และ อบท. ได้จัดเก็บภาษีดังกล่าวอย่างเต็มประสิทธิภาพแล้ว แต่มีรายได้ลดลงเมื่อเทียบกับรายได้เดิมที่ได้รับจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ โดยออกเป็นประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบเป็นปี ๆ ไป

ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่องแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่มีรายได้ลดลง เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบและให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นระยะเวลา ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๕๓,๓๔๑ ล้านบาท ตามที่คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อบท. ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓ เสนอ ดังนี้

๑. การชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๒,๕๘๕ ล้านบาท แต่เนื่องจากในชั้นการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้เห็นชอบการแปรญัตติงบประมาณเงินอุดหนุนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สถ.) สำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท **จึงเหลือเงินที่ต้องชดเชยจำนวน ๒๒,๕๑๗.๔๑ ล้านบาท** โดยให้กระทรวงมหาดไทยขอเงินงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉิน

หรือจำเป็น หรือแหล่งอื่นตามความเหมาะสมเพื่อจัดสรรให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ตามที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง แทนภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่

๒. การชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบโดยจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนให้แก่ อปท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และ พ.ศ. ๒๕๖๖ ปีละจำนวน ๑๐,๓๗๘ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๒๐,๗๕๖ ล้านบาท ดังนี้

๒.๑ ให้กระทรวงมหาดไทย โดย สธ. เสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่เทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้รับผลกระทบ

๒.๒ ให้กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองเสนอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ตามที่ได้รับผลกระทบ สำหรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อลดผลกระทบจากรายได้ที่ลดลง

ฝ่ายเลขานุการได้มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องดังกล่าวตามมติ ก.ก.ถ. แล้ว และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งส่งเรื่องคืน เพื่อให้ ก.ก.ถ. ไปพิจารณาพร้อมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยให้ความเห็นและข้อสังเกตไปประกอบการพิจารณาให้ได้ข้อยุติที่ชัดเจนก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) เห็นชอบ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็น ดังนี้

๑. กระทรวงการคลัง เห็นด้วยในหลักการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่มีรายได้ลดลง เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า การชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่มีรายได้ลดลงจากการลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่เห็นชอบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และกระทรวงการคลังได้ประมาณการการสูญเสียรายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างสำหรับปีภาษี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๓๕,๔๕๐ ล้านบาท สำหรับการจัดสรรเงินชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่มีรายได้ลดลง เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ จากแหล่งเงินในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เป็นต้นไป และมีข้อสังเกตว่า ควรนำเงินนอกงบประมาณของ อปท. เช่น เงินสะสม เป็นต้นมาประกอบการพิจารณา เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ทั้งนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดทำรายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอ พร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรีตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง การดำเนินกิจกรรมมาตรการ หน่วยงานของรัฐจะต้องดำเนินการให้ครบถ้วนไว้เรียบร้อยแล้ว

๒. กระทรวงมหาดไทย เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด - ๑๙) ในปัจจุบัน ทำให้ระบบเศรษฐกิจทั่วโลกและของประเทศไทยหดตัวลงอย่างรุนแรงและรัฐบาลได้ตราพระราชกฤษฎีกาลดภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพความจำเป็นทางเศรษฐกิจเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนโดยรวม ประกอบกับ อปท. ได้แบ่งเบาภาระของรัฐบาลโดยใช้จ่ายงบประมาณเพื่อช่วยเหลือประชาชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ มาอย่างต่อเนื่อง จึงเห็นชอบในหลักการให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้เพิ่มเติมให้แก่ อปท. ตามสมควร เพื่อให้สามารถมีงบประมาณในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างเพียงพอ

๓. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา การเสนอแนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินฯ เป็นกรณีที่คณะรัฐมนตรีสามารถพิจารณา

ให้ความเห็นชอบได้ แต่สมควรรับฟังความคิดเห็นของกระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

๔. สำนักงานประมาณ แนวทางการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ตามที่ ก.ก.ธ. เสนอนั้น เห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณาประกอบกับฐานะการเงินการคลัง สถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคม และการการเงินการคลังที่เกิดขึ้นแก่ภาครัฐในอนาคต รวมถึงหลักการกระจายอำนาจให้กับ อปท. ที่ไม่ควรพิจารณาเฉพาะเงินอุดหนุนจากรัฐบาลเท่านั้น ควรพิจารณาถึงความครอบคลุมของทุกแหล่งเงินรายได้ และเงินสะสมของ อปท. แต่ละแห่งประกอบการบริหารงานด้วย ซึ่งการจัดสรรงบประมาณที่ผ่านมารัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ตามหลักการของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงแนวทางการปฏิรูปรายได้ของ อปท. โดยจัดสรรรายได้ให้แก่ อปท. ในสัดส่วนร้อยละของรายได้สุทธิของรัฐบาล (ไม่รวมเงินกู้) ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน และเห็นควรมอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงการคลัง พิจารณากำหนดแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีและผลักดันให้เกิดการจัดเก็บภาษีประเภทอื่น ๆ เพิ่มเติม

๕. สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ได้ส่งผลกระทบต่อฐานะการคลังของประเทศ และการจัดเก็บรายได้ของ อปท. จึงเห็นควรให้กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันพิจารณาหาแนวทางการบริหารจัดการเพื่อบรรเทาผลกระทบให้กับ อปท. เพื่อให้สามารถจัดบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพได้ต่อไป

คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจเพื่อพัฒนาการจัดเก็บรายได้ของ อปท. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเรื่อง แนวทางการผลักดันเรื่องการจัดเก็บรายได้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ซึ่งมีผู้แทนกระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นอนุกรรมการเข้าร่วมประชุมด้วย ดังนี้

๑. สถ. แจ้งข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างของ อปท. ที่มีรายได้ลดลง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๑ สรุปข้อมูลการจัดเก็บภาษีของเทศบาลเมือง เทศบาลนคร กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา

ประเภท อปท.	จำนวน (แห่ง)	รายได้จัดเก็บได้จริง ณ วันที่ ๓๑ ธ.ค. ๖๓ (ล้านบาท)	รายได้จากภาษีปี ๒๕๖๒ (กรด.+ภบท.) (ล้านบาท)	รายได้ที่ลดลง (รายได้ ๒๕๖๒- รายได้ ๒๕๖๓) (ล้านบาท)
เทศบาลเมือง	๑๙๔	๓๗๔.๐๗	๔,๓๑๗.๕๔	๓,๙๔๓.๔๗
เทศบาลนคร	๓๐	๓๑๕.๐๘	๔,๐๑๒.๙๕	๓,๖๙๗.๘๗
กทม.	๑	๑,๒๕๗.๙๗	๑๕,๒๒๗.๕๘	๑๓,๙๖๙.๖๑
เมืองพัทยา	๑	๔๓.๐๒	๔๖๒.๑๘	๔๑๙.๑๖
รวม	๒๒๖	๑,๙๙๐.๑๔	๒๔,๐๒๐.๒๕	๒๒,๐๓๐.๑๑

ตารางที่ ๒ สรุปข้อมูลการจัดเก็บภาษีของเทศบาลตำบล และ อบต.

ประเภท อบท.	จำนวน (แห่ง)	รายได้จัดเก็บได้จริง ณ วันที่ ๓๑ ธ.ค. ๖๓ (ล้านบาท)	รายได้จากภาษีปี ๒๕๖๒ (กรด.+ภบท.) (ล้านบาท)	รายได้ที่ลดลง (รายได้ ๒๕๖๒- รายได้ ๒๕๖๓) (ล้านบาท)
เทศบาลตำบล	๒,๒๓๙	๖๐๖.๖๒	๕,๘๗๔.๕๓	๕,๒๖๗.๙๑
อบต.	๕,๒๖๑	๗๔๒.๗๖	๖,๖๓๒.๒๕	๕,๘๘๙.๔๙
รวม	๗,๕๐๐	๑,๓๔๙.๓๘	๑๒,๕๐๖.๗๘	๑๑,๑๕๗.๔๐

๒. ข้อสังเกตของกระทรวงการคลังและสำนักงานงบประมาณที่ควรนำเงินสะสมของ อบท. มาประกอบการพิจารณานั้น ที่ประชุมมีข้อสังเกตว่า ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๙ มีได้กำหนดให้นำเงินสะสมมาพิจารณาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลง และการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานงบประมาณได้นำเงินสะสมของ อบท. ประกอบการพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. แล้ว ดังนั้น หากจะใช้เงินสะสมมาประกอบการพิจารณาด้วยจะเกิดความซ้ำซ้อนกันรวมทั้งในส่วนของเทศบาลตำบล และ อบต. ที่ได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนสำหรับชดเชยรายได้ให้แก่ อบท. ที่ได้รับผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีที่ดิน และสิ่งปลูกสร้าง ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๐,๐๖๗.๕๙ ล้านบาท ไม่ได้นำเงินสะสมมาใช้ประกอบการพิจารณาแต่อย่างใด

๓. ที่ประชุมมีมติให้เสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒๒,๐๓๐.๑๑ ล้านบาท เพื่อชดเชยรายได้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองที่จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี ๒๕๖๓ ลดลงจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินกับภาษีบำรุงท้องที่ในปี ๒๕๖๒ และให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรเงินให้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองตามจำนวนการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลงจริง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ตามข้อมูลของ สก.

ฝ่ายเลขานุการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาให้ความเห็นชอบการชดเชยรายได้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง จำนวน ๒๒,๐๓๐.๑๑ ล้านบาท เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ขอนำเรียนข้อมูลเพิ่มเติมกรณีท้องถิ่นขนาดใหญ่ยังไม่ได้รับเงินจัดสรรชดเชยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่จัดเก็บได้ลดลง ขณะที่เทศบาลตำบล และ อบต. ที่ประชุมได้มีการพิจารณาหลักเกณฑ์จัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ไปก่อนหน้านี้แล้ว ว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้รวบรวมตัวเลขท้องถิ่นขนาดใหญ่มีรายได้ลดลงเท่าใด ซึ่งเป็นตัวเลขจริงจากการจัดเก็บในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และที่ผ่านมาคณะอนุกรรมการฯ พยายามจะออกแบบให้สอดคล้องกันกับกรณีของเทศบาลตำบล และ อบต. เพื่อให้มีหลักเกณฑ์การจัดสรรเดียวกัน ประเด็นแรกที่ได้รับข้อสังเกตมาจากหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ได้ติดใจเรื่องเงินสะสมแต่ว่าผู้แทนสำนักงานงบประมาณ และสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง มีความเห็นว่าให้นำเงินสะสมมาพิจารณาด้วยตามที่ฝ่ายเลขานุการได้นำเรียนไปแล้ว แต่โดยสรุปคณะอนุกรรมการฯ ยังคงใช้หลักการตามเดิม คือ หลักการของมติคณะรัฐมนตรีโดยการเสนอขอรับการชดเชยแก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมืองจะเสนอเต็มวงเงินที่มีการลดลงของรายได้จริง ประเด็นหลังเมื่อคณะรัฐมนตรีจัดสรรชดเชยให้จำนวนเท่าใดจึงจะสามารถนำมาออกแบบในการถ่วงน้ำหนักการจัดสรรเงินได้ ขอเรียนว่า คณะอนุกรรมการฯ พยายามออกแบบก่อนในเบื้องต้นแล้ว แต่เนื่องจากไม่ทราบวงเงินที่ชัดเจน การออกแบบจึงไม่เห็นผลกระทบที่แท้จริงว่า อบท. ขนาดใหญ่มีความแตกต่างกันเล็กน้อยหรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ หลักการที่ใช้พิจารณาในการชดเชยครั้งนี้ จะไม่ต่างจากวาระเดิม

คือ ยังมีการพูดถึงผลประโยชน์ประสิทธิภาพ (LPA) ในเบื้องต้น หากทราบวงเงินแล้ว จะนำมาถ่วงน้ำหนักคะแนนผลประโยชน์ประสิทธิภาพ (LPA) อีกครั้ง เพื่อให้ทราบถึงประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีของท้องถิ่นด้วย

นายประยูร รัตนเสนีย์ กล่าวว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่อรายได้ของ อปท. เป็นอย่างมาก เทศบาลขนาดใหญ่ เทศบาลเมือง เทศบาลนคร ใช้งบประมาณเงินสะสมมาสนับสนุนในการแก้ไขปัญหา การที่จะได้รับเงินชดเชยรายได้ถือว่าเป็นสิ่งที่เหมาะสมอย่างยิ่ง

นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร กล่าวว่า ไม่ขัดข้องเรื่องการชดเชยเป็นไปตามหลักการที่คณะรัฐมนตรีให้ไว้ ส่วนในรายละเอียดต้องพิจารณาต่อไป

นายบุญชู ประสพกิจถาวร กล่าวว่า ขณะนี้รายได้ของ อปท. และรัฐบาลต่างลดลงเช่นกัน ขณะนี้รายจ่ายของรัฐบาลมีจำนวนมาก ทั้งใช้ในการป้องกันแก้ไขผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) เตรียมเรื่องบรรเทาอุทกภัย ผลกระทบจากการขาดรายได้ของประชาชน และกระตุ้นเศรษฐกิจ อาจมีงบประมาณรายการหนึ่งที่จะนำมาใช้ได้ แต่ระเบียบงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นนี้คือ ต้องเป็นรายจ่ายเพื่อป้องกันหรือแก้ไขสถานการณ์อันมีผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของรัฐ เป็นรายจ่ายที่ได้รับจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว เป็นรายจ่ายที่จำเป็นต้องจ่ายเพื่อบรรเทาความเสียหายจากภัยพิบัติร้ายแรง แต่มีจำนวนไม่เพียงพอและเป็นรายจ่ายต้องใช้จ่ายตามความจำเป็นเร่งด่วนของรัฐบาลและต้องใช้จ่ายหรือก่อนนี้ผูกพันงบประมาณโดยเร็ว กรณีเรื่องการชดเชยรายได้ให้แก่ อปท. ในหลักการเห็นด้วยถ้าเป็นในสถานการณ์ปกติของประเทศ แต่ตอนนี้รายได้ของรัฐบาลเก็บไม่เข้าเป้า ปีที่แล้วงบกลางสำรองจ่ายใช้หมดแล้ว จึงใช้เงินทุนสำรองจ่ายซึ่งจะต้องตั้งขอใช้เงินทุนสำรองจ่ายเพิ่มในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงบประมาณมีความลำบากใจ เพราะรายได้ไม่เข้าเป้า แล้วยังมีภาระเรื่องการเยียวยาหรือแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) จึงมีความเห็นตามที่เสนอคณะรัฐมนตรีไป และขอยืนยันความเห็นเช่นเดิมว่าท้องถิ่นคงต้องเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ และต้องนำเงินสะสมของท้องถิ่นเพื่อช่วยรัฐบาลกลางถ้าในภาวะปกติไม่ขัดข้อง ขณะนี้สถานะการคลังของรัฐบาลไม่ค่อยดี พยายามใช้ทั้งงบประมาณและเงินกู้เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจที่จะออกมาอีก ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า การลดลงของภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างครั้งนี้ไม่ได้เกิดจากท้องถิ่น เกิดจากการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภทร้อยละ ๙๐ ซึ่งทั้งหมดเป็นไปตามการตัดสินใจของรัฐบาล ความเป็นจริงท้องถิ่นนำงบประมาณไปใช้ในช่วงที่รับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) มากพอสมควร ฉะนั้นในภาพรวมทุกฝ่ายลำบากกันหมด ทั้งรัฐบาลทั้งท้องถิ่น หากว่าสามารถแบ่งเบาภาระให้กับท้องถิ่นตรงนี้ได้ ท้องถิ่นก็จะมีความพร้อมและมีศักยภาพที่จะเป็นด่านหน้าในการรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) นอกจากจะทำให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งแล้ว ท้องถิ่นก็พร้อมที่จะเป็นภาคีกับรัฐบาลในการรับมือโดยไม่ต้องปล่อยให้เป็นการของรัฐบาลเพียงลำพัง ซึ่งเป็นมาตรการที่ทำให้ทั้งระบบในภาพรวมเดินไปได้ ส่วนประเด็นที่ว่าสอดคล้องกับหลักการของการใช้จ่ายงบกลางหรือไม่นั้น เนื่องจากรัฐบาลไม่ได้เตรียมงบประมาณในส่วนนี้ไว้

นายสนธยา คุณปลื้ม นายกเมืองพัทยา กล่าวว่า เมืองพัทยามีรายได้ส่วนใหญ่จากการท่องเที่ยวประมาณร้อยละ ๗๐ ปัจจุบันสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) เมืองพัทยาได้พยายามเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บรายได้เต็มที่ แต่เนื่องจากผู้ประกอบการได้ปิดกิจการลงไปจำนวนมาก จากสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวของเมืองพัทยาลดลงเหลืออยู่ประมาณร้อยละ ๑๕ สำหรับเรื่องเงินสะสมในขณะนี้ อปท. โดยเฉพาะ อปท. ขนาดใหญ่ อย่างเมืองพัทยา ได้ใช้จ่ายเงินสะสมไปเพื่อใช้ในโครงการต่าง ๆ ของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) อย่างเต็มที่ตามข้อสังเกตของสำนักงบประมาณ แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ นโยบายที่รัฐบาลลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างลงร้อยละ ๙๐ ส่งผลให้รายได้จากภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างลดลงมาเหลือร้อยละ ๑๐ เมืองพัทยามีปัญหาในเรื่องดังกล่าวเช่นกัน

โดยจากเดิมจัดเก็บได้ประมาณ ๔๖๐ ล้านบาท ณ วันนี้เหลืออยู่ประมาณ ๕๐ ล้านบาท ทำให้เป็นปัญหาด้านงบประมาณของเมืองพัทยา

ประธาน กล่าวว่า คงจะต้องให้ความเห็นชอบไปตามที่ได้เสนอมา ให้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อใช้งบกลาง แต่ว่าสำนักงานงบประมาณมีสิทธิที่จะนำเสนอนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีได้ ตั้งข้อสังเกตในส่วนนี้ว่าจะทำอย่างไรก็ขอให้เป็นมติซึ่งคล้าย ๆ กับ วาระก่อนหน้านี้นี้และคงต้องเตรียมการไว้ ถ้าเกิดสมมุติว่ายังจะต้องมีการชะลอหรือลดภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปีต่อไปอีกและต้องเตรียมรับสถานการณ์เอาไว้ดีกว่าจะแก้ปัญหาบรรเทาความเสียหายเดือดร้อนของท้องถิ่นได้อย่างไรต่อไปด้วย ถือว่าให้ความเห็นชอบในส่วนนี้ต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒๒,๐๓๐.๑๑ ล้านบาท เพื่อชดเชยรายได้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ให้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ที่จัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี ๒๕๖๓ ลดลงจากการเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินกับภาษีบำรุงท้องที่ในปี ๒๕๖๒ และให้สำนักงานงบประมาณจัดสรรเงินให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง ตามจำนวนการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่ลดลงจริง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ตามข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๕.๒ ข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขาธิการ รายงานว่า พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๒๔ วรรคสี่ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๒ ได้บัญญัติให้กระทรวงมหาดไทยจัดส่งข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างที่มีการประมวลผลแล้ว รวมถึงรายงานสภาพปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี พร้อมกับเสนอแนวทางการแก้ไขให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.อ.) ตามกฎหมายว่าด้วยการกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (สอ.) ได้ประมวลผลข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี ๒๕๖๓ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓) เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

ตารางที่ ๑ ข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ปี ๒๕๖๓ แยกประเภท อบท.

ลำดับ	ประเภท อบท.	จำนวนผู้เสียภาษี ที่แจ้งประเมิน (คน)	จำนวนเงินภาษี ที่จัดเก็บได้ (บาท)	จำนวนผู้ค้าง ชำระภาษี (คน)	จำนวนเงินภาษี ค้างชำระ (บาท)
๑	อบต.	๔,๒๖๓,๘๐๖	๗๔๒,๗๖๐,๑๑๙.๔๑	๕๗๑,๕๘๑	๕๖,๕๕๖,๘๔๕.๙๕
๒	เทศบาลตำบล (ทต.)	๑,๔๓๒,๐๒๒	๖๐๖,๖๑๖,๗๘๙.๙๓	๒๘๘,๖๘๖	๓๐,๐๙๔,๙๔๐.๗๖
๓	เทศบาลเมือง (ทม.)	๔๒๗,๑๑๑	๓๗๔,๐๗๒,๒๑๙.๙๘	๖๓,๙๙๐	๓๙,๔๓๕,๕๓๑.๓๔
๔	เทศบาลนคร (ทน.)	๔๑๔,๑๔๐	๓๐๕,๐๗๘,๑๔๙.๘๖	๓๘,๘๒๗	๓๘,๔๗๔,๒๕๕.๓๔
๕	กรุงเทพมหานคร	๕๖๗,๒๒๘	๑,๒๕๗,๙๖๗,๕๕๒.๐๐	๖๖,๕๔๖	๔๙,๖๓๐,๘๕๖.๐๐
๖	เมืองพัทยา	๗๐,๔๓๑	๔๓,๐๑๗,๙๕๕.๗๕	๑๐,๓๑๔	๔,๘๐๔,๑๕๑.๗๓
	รวม	๗,๑๗๔,๗๓๘	๓,๓๓๙,๕๑๒,๗๙๐.๙๓	๑,๐๓๙,๙๔๔	๒๑๘,๙๙๖,๕๘๐.๑๒

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง (ล้านบาท)

ประเภท อปท.	รายได้จาก ภาษีปี ๖๒ (กรด.+ภบท.)	จัดเก็บได้จริง ณ ๓๑ ธ.ค.๖๓ (ลดร้อยละ ๙๐)	จำนวน ผู้เสียภาษี (คน)	ภาษีค้างชำระ ณ ๓๑ ธ.ค. ๖๓	จำนวน ผู้ค้างชำระ ภาษี (คน)	รายได้จากภาษี ทั้งหมดปี ๖๓ (จัดเก็บได้จริง+ ภาษีค้างชำระ)	รายได้ที่ควร จัดเก็บได้ หากไม่ลด ร้อยละ ๙๐
อบต.	๖,๖๓๒.๒๕	๗๔๒.๗๖	๔,๒๖๓,๘๐๖	๕๖.๕๖	๕๗๑,๕๘๑	๗๙๙.๓๒	๗,๙๙๓.๑๗
ทต.	๕,๘๗๔.๕๓	๖๐๖.๖๒	๑,๔๓๒,๐๒๒	๓๐.๐๙	๒๘๘,๖๘๖	๖๓๖.๗๑	๖,๓๖๗.๑๒
ทม.	๔,๓๑๗.๕๔	๓๗๔.๐๗	๔๒๗,๑๑๑	๓๙.๔๔	๖๓,๙๙๐	๔๑๓.๕๑	๔,๑๓๕.๐๘
ทน.	๔,๐๑๒.๙๕	๓๑๕.๐๘	๔๑๔,๑๔๐	๓๘.๔๗	๓๘,๘๒๗	๓๕๓.๕๕	๓,๕๓๕.๕๒
กทม.	๑๕,๒๒๗.๕๘	๑,๒๕๗.๙๗	๕๖๗,๒๒๘	๔๙.๖๓	๖๖,๕๔๖	๑,๓๒๔.๖๐	๑๓,๙๐๒.๙๘
เมืองพัทยา	๔๖๒.๑๘	๔๓.๐๒	๗๐,๔๓๑	๔.๘๐	๑๐,๓๑๔	๔๗.๘๒	๔๗๘.๒๒
รวม	๓๖,๕๒๗.๐๔	๓,๓๓๙.๕๑	๗,๑๓๔,๗๓๘	๒๑๙.๐๐	๑,๐๓๙,๙๔๔	๓,๕๕๘.๕๑	๓๕,๕๘๕.๐๙

จากข้อมูลการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประจำปี ๒๕๖๓ พบว่า

๑. จำนวน อปท. ที่มีรายได้เพิ่มขึ้น เท่าเดิม และลดลง ดังนี้

๑.๑ รายได้เพิ่มขึ้น จำนวน ๒๙ แห่ง (ทม.๑ แห่ง, ทต. ๕ แห่ง และ อบต. ๒๓ แห่ง)

๑.๒ รายได้เท่าเดิม จำนวน ๑๗ แห่ง (ทต. ๓ แห่ง และ อบต. ๑๔ แห่ง)

๑.๓ รายได้ไม่ลดลง จำนวน ๒ แห่ง (อบต. ๒ แห่ง ได้แก่ อบต. แม่กระบุง และ อบต. ไส้โว่ จังหวัดกาญจนบุรี มีรายได้ปี ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓ เท่ากับ ๐)

๑.๔ รายได้ลดลง จำนวน ๗,๗๒๖ แห่ง (ทม. ๑๙๔ แห่ง, ทน. ๓๐ แห่ง ทต. ๒,๒๓๙ แห่ง, อบต. ๕,๒๖๑ แห่ง กทม. และ เมืองพัทยา)

๒. การบรรเทาผลกระทบ รัฐบาลได้จัดสรรเงินงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อชดเชยรายได้ให้แก่ ทต. และ อบต. ที่มีรายได้ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในปี ๒๕๖๓ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๒ วงเงินงบประมาณ ๑๐,๐๖๗,๕๙๐,๐๐๐ บาท ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด ในประกาศ ก.ก.ถ.

๓. สรุปปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

๓.๑ ปัญหาในทางปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ ๗๕ ได้แก่

๓.๑.๑ ข้อมูลที่ อปท. ได้รับจากหน่วยงานอื่น ๆ ไม่ครบถ้วน และไม่เป็นปัจจุบัน

๓.๑.๒ หลักเกณฑ์การประเมินราคาทุนทรัพย์ และครอบคลุมสิ่งปลูกสร้างที่ต้อง

เสียภาษี

๓.๑.๓ ความล่าช้าของกฎหมายลำดับรอง และผลกระทบจากสถานการณ์

โรคโควิด-๑๙

๓.๑.๔ บุคลากรไม่เพียงพอกับภาระงานที่เพิ่มขึ้น และไม่มีความรู้ด้านสารสนเทศ

ภูมิศาสตร์

๓.๑.๕ ผู้เสียภาษีขาดความรู้ ความเข้าใจกฎหมาย

- ๓.๑.๖ การคำนวณภาษีมีความยุ่งยากซับซ้อนในทางปฏิบัติ
- ๓.๑.๗ แนวเขต อปท. ไม่ชัดเจน และทับซ้อนกับเขตพื้นที่ อปท. อื่น
- ๓.๑.๘ มีการค่าใช้จ่ายจำนวนมากในการดำเนินการตามกฎหมาย
- ๓.๑.๙ ไม่มีเครื่องมือที่ใช้อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บภาษี

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรกำหนดประเภทสิ่งปลูกสร้างให้ครอบคลุมสิ่งปลูกสร้างที่ต้องเสียภาษี
ควรมีคำอธิบายสิ่งปลูกสร้างแต่ละประเภทให้ชัดเจน และหากไม่มีราคาประเมินทุนทรัพย์ที่ชัดเจน ควรมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นแนวทางเดียวกัน

๒. ข้อมูลรูปแปลงที่ดิน และภูมิสำเนาผู้เสียภาษีที่ได้รับจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง
เช่น กรมที่ดิน ส.ป.ก. ควรปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง และควรให้ อปท. สามารถมีสิทธิในการเข้าใช้งานข้อมูลทะเบียนราษฎร

๓. ข้อมูลราคาประเมินทรัพย์สินไม่ควรแตกต่างกันมาก หากอยู่ในบริเวณเดียวกัน

๔. ควรมีการกำหนดแนวเขต อปท. ที่ชัดเจน

๕. ควรมีโปรแกรมคำนวณภาษีที่มีความสมบูรณ์ และควรมีการเชื่อมโยงบูรณาการ
ข้อมูลเกี่ยวกับการคำนวณภาษีระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมธนารักษ์ กรมที่ดิน และ สด.

๖. ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้เรื่องกฎหมายภาษีที่ดินและสิ่ง
ปลูกสร้างให้แก่ผู้เสียภาษี

๗. ควรมีความชัดเจนในประเด็นกรรมสิทธิ์ร่วม

๓.๒ ปัญหาตามกฎหมาย คิดเป็นร้อยละ ๒๕

๓.๒.๑ มาตรา ๕ คำนิยามสิ่งปลูกสร้างไม่ชัดเจน และไม่ครอบคลุมสิ่งปลูกสร้าง
บางรายการที่เคยเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน

๓.๒.๒ มาตรา ๙ มาตรา ๓๙ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๗๓ ระยะเวลา
การดำเนินการไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในทางปฏิบัติ

๓.๒.๓ มาตรา ๑๓ การแจ้งหนังสือ คำสั่ง การปฏิบัติงานที่ดำเนินการให้ครบถ้วน
ได้ยาก

๓.๒.๔ มาตรา ๙๔ อัตราภาษีไม่เป็นธรรม

๓.๒.๕ มาตรา ๘ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๙๖ การยกเว้นภาษีไม่ครบถ้วนเป็นธรรม

๓.๒.๖ การคำนวณภาษีไม่ครอบคลุมการพิเศษต่างค์

๓.๒.๗ มาตรา ๕๙ การบังคับชำระภาษี (เบี้ยปรับ เงินเพิ่มสูง)

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรกำหนดนิยามของสิ่งปลูกสร้างให้ชัดเจน และครอบคลุมสิ่งปลูกสร้าง
ที่เข้าข่ายจะต้องเสียภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และครอบคลุมถึงสิ่งปลูกสร้างบางประเภทที่เคยเสียภาษีโรงเรือน
และที่ดิน (มาตรา ๕)

๒. ควรกำหนดระยะเวลาการสำรวจ (ภ.ด.ส.๓ และ ๔) จากเดือนพฤศจิกายน
ของปีก่อน เป็นเดือนมกราคมของปีที่เสียภาษี หรือกำหนดให้การจัดทำ ภ.ด.ส. ๑ - ๔ จัดทำในช่วงเวลาเดียวกัน
เพื่อให้ข้อมูลที่สำรวจได้มีความเป็นปัจจุบัน และสอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด (มาตรา ๕)

๓. ควรปรับปรุงแก้ไขกฎหมายโดยเพิ่มเติมให้ อปท. สามารถประเมินภาษีที่ดิน
และสิ่งปลูกสร้างย้อนหลังได้

๔. ทรัพย์สินบางรายการควรได้รับการยกเว้น เช่น ที่ดินภาระ จำยอมทางจำเป็น
หรือที่ดินเอกชนที่ใช้ประโยชน์เป็นทางสาธารณะ (มาตรา ๘) หรือผู้ที่ถือที่ดินที่ไม่มี เอกสารสิทธิ์ แต่เป็นกลุ่ม

เปราะบางในสังคม เช่น รายได้น้อยควรได้สิทธิยกเว้นภาษีเช่นกัน โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์ในการประกอบ
เกษตรกรรม (มาตรา ๔๐ และมาตรา ๙๖)

๕. ควรพิจารณาบทวนบทกำหนดโทษให้มีความเหมาะสม (มาตรา ๕๙)

๖. ควรเพิ่มบทบัญญัติให้พิเศษต่างคดีได้

ประธาน กล่าวว่า การประเมินภาษีย้อนหลังหมายความว่าอย่างไร เพื่ออะไร

เลขาธิการ กล่าวว่า เข้าใจว่ากฎหมายไม่เปิดโอกาสให้ประเมินย้อนหลังได้

รองศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า เข้าใจว่าเกิดจากประเด็นในทางปฏิบัติ
เนื่องจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่ต้องออกไปประเมิน ซึ่งแตกต่างไป
จากภาษีโรงเรือนและที่ดินในระบบเดิมที่ผู้เสียภาษีจะต้องเข้ามาแจ้งข้อมูล หากผู้เสียภาษีไม่เข้ามายื่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น
มีสิทธิเรียกประเมินย้อนหลังไปได้ประมาณ ๑๐ ปี ยังคงตามเก็บได้ แต่ในกฎหมายใหม่กำหนดว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่น
ต้องไปประเมินให้ทันในปีภาษีแต่ละปีด้วย ถ้าไม่ไปประเมินเท่ากับว่าพนักงานบกพร่องไม่สามารถเรียกเก็บภาษีย้อนหลัง
ได้ ทำให้เกิดการเสียโอกาส โดยเฉพาะในช่วงปีแรกที่มีจำนวนที่ดินที่ต้องประเมินค่อนข้างมาก การเปลี่ยนแปลงในทันที
ทำให้บุคลากรปฏิบัติงานไม่ทัน ทำให้เสียโอกาสในช่วงสองสามปีแรกนี้ไป จึงเป็นข้อเสนอว่า ควรจะให้มีการไปประเมิน
ภาษีย้อนหลังได้

ประธาน กล่าวว่า ข้อมูลทั้งหมดที่เสนอมาคือให้รับทราบ ไม่ได้เป็นข้อมูลเพื่อพิจารณา
ขอบคุณกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นที่ได้ทำข้อมูลนี้ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย และกรม
ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีอะไรจะเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ฝ่ายเลขาธิการได้ชี้แจงอีกหรือไม่

นายประยูร รัตนเสนีย์ กล่าวว่า ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ กรมฯ ได้นำข้อเท็จจริง
ที่เกิดขึ้น ซึ่ง อปท. พยายามที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง โดยอำนวยความสะดวก
ให้แก่ผู้เสียภาษีโดยการชำระภาษีผ่านธนาคาร การพัฒนาแอปพลิเคชันร่วมกันกับกรมธนารักษ์และกรมที่ดิน
เพื่อเป็นฐานข้อมูลที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ในส่วนของกฎหมายต่าง ๆ ก็มีการหารือคณะกรรมการฯ เรื่องพนักงานท้องถิ่น
ต้องเข้าไปประเมินภาษี ถ้าท้องถิ่นไม่ได้ประเมินเมื่อพ้นปีไปแล้วจะไม่สามารถประเมินย้อนหลังได้ ซึ่งจะเป็นปัญหา
การจัดเก็บรายได้ของท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างจากกฎหมายเดิม ทั้งนี้ จะนำมาหารือกันต่อไปว่าจะทำอย่างไร ถ้าให้เข้าบ้าน
จะให้เจ้าของที่ดินมาหาเจ้าหน้าที่ แทนที่เจ้าหน้าที่จะไปหาเจ้าของที่ดิน ในเรื่องนี้อาจจะเป็นส่วนเพิ่มภาษี อปท. ได้

ประธาน กล่าวว่า มอบข้อสังเกตส่วนที่ต้องแก้กฎหมายให้กระทรวงมหาดไทยและ
กระทรวงการคลังช่วยกรุณานำไปศึกษาเตรียมการไว้ ถ้าจะต้องแก้กฎหมาย เพราะหลายข้อท่านจะต้องใช้วิธีแก้
กฎหมาย เราก็คงไม่แก้เพียงเพราะเรื่องเหล่านี้

นางสาวสุภัค ไชยวรรณ รองผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง แทนรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการคลัง กล่าวว่า กระทรวงการคลังจะรับข้อเสนอแนะมาประสานกับกระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินการต่อไป
ขออนุญาตให้ผู้แทนปลัดกระทรวงการคลังช่วยชี้แจงเหตุการณ์กำหนดแนวนโยบายนี้

นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร กล่าวว่า ขอชี้แจงให้ที่ประชุมทราบว่า การออกแบบ
กฎหมายภาษีและสิ่งปลูกสร้างได้คำนึงถึงลักษณะของการจัดเก็บภาษี แม้เปลี่ยนระบบการจัดเก็บภาษี แต่ อปท. มี
ข้อมูลชัดเจนโดยได้รับข้อมูลจากกรมที่ดินหรือจากการสำรวจของ อปท. เอง ซึ่งฐานข้อมูลก็ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลง
เนื่องจากที่ดินมีอยู่เท่าเดิมหรือจำนวนเท่าเดิม ซึ่ง อปท. สามารถที่จะประเมินและเรียกเก็บภาษีก่อนล่วงหน้าเพื่อเป็น
การเพิ่มประสิทธิภาพและสอดคล้องกับลักษณะของบริบทของตัวทรัพย์สินที่จัดเก็บ ยกเว้น อปท. ได้รับข้อมูลที่มีการ
เปลี่ยนแปลงมาจากกรมที่ดิน ทั้งนี้ การออกแบบการจัดเก็บภาษียังไม่สามารถดำเนินการล่วงหน้าได้ สำหรับประเด็นที่
สอบถามว่า ควรจะมีการเก็บภาษีย้อนหลังได้หรือไม่ ประเด็นคือถ้าพลาดการเก็บภาษีในปีแรกแต่มีการเริ่มต้นจัดเก็บ
ในปีต่อไป ในระยะยาวจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บได้ และจากข้อมูลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จะเห็นได้ว่า ถ้าไม่ได้มีการลดลงร้อยละ ๙๐ จำนวนภาษีที่จัดเก็บได้คือ ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งใกล้เคียงกับการประมาณ
การภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างเดิม และจะเห็นประสิทธิภาพการจัดเก็บได้ชัดเจนในปีแรกกว่า เก็บได้เท่าเดิมและ

ในอนาคตจะมีการเพิ่มมูลค่าของฐานภาษี ซึ่งจะทำให้รายได้ท้องถิ่นเติบโตตามราคาประเมินทุนทรัพย์ตามหลักการที่วางไว้ สำหรับข้อคิดเห็นต่าง ๆ จะขอรับมาแล้วพิจารณาความเป็นไปได้ในการปรับปรุงให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ เครือเทพ กล่าวว่า ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ใช้สมมติฐานที่ดูดีเกินจริง ข้อมูลที่ดินครบถ้วน ข้อมูลที่ดินเป็นปัจจุบัน ความเป็นจริงข้อมูลที่ดินไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ครบถ้วน ข้อมูลล่าสุด คือ ปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๕๘ แต่ว่าท้องถิ่นเก็บภาษีปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อมูลที่ไม่ครบถ้วน เช่น กรณีที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ทำให้เกิดปัญหามาก ฉะนั้นคิดว่าควรจะมีการรวบรวมปัญหาเพื่อทบทวนและนำไปสู่การดำเนินการในอนาคต ประเด็นที่สอง การตั้งข้อสังเกตตัวเลขจริงจากการจัดเก็บรายได้ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างครั้งนี้ ถ้าไม่มีการลดภาษี เข้าใจว่ากระทรวงการคลังประมาณการไว้เบื้องต้นไว้ ๓๙,๐๐๐ ล้านบาท ไม่ใช่ตัวเลข ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท มีความแตกต่างกันประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาท เป็นโจทย์ในเชิงนโยบายที่ควรจะมีการทบทวนด้วยเหมือนกันว่า จากมาตรการภาษีที่ออกแบบไว้ในปัจจุบันก่อให้เกิดรายได้จริงตามที่ประมาณการไว้หรือไม่อย่างไร มีข้อจำกัดในการตีความประเภทการใช้ประโยชน์บางอย่างจะทำให้เกิดการจัดเก็บภาษีไม่ได้อย่างที่ควรจะเป็นหรือไม่อย่างไร เป็นประเด็นสำคัญสองประเด็นที่จะขออนุญาตให้คณะกรรมการฯ ทำงานร่วมกับกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทยเพื่อนำเสนอประเด็นที่มีการทบทวนผลักดันแก้ไขปัญหาดังนี้

ประธาน กล่าวว่า ข้อมูลนี้ คณะอนุกรรมการฯ ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ได้ด้วย ช่วงนี้รองศาสตราจารย์วีระศักดิ์ฯ ต้องทำงานหนักเพราะต้องพิจารณาเรื่องของการชดเชยรายได้

มติที่ประชุม รับทราบ มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลัง นำรายงานสภาพปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไปพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างต่อไป

๔.๒ ร่างรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เลขานุการ รายงานว่า พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ (๑๔) กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำร่างรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีโครงร่างเนื้อหาของร่างรายงานประกอบด้วย สารสำคัญดังนี้

๑. คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเนื้อหาประกอบด้วยองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งคณะอนุกรรมการคณะต่าง ๆ ที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แต่งตั้งขึ้น เพื่อช่วยเหลือ กำกับ ดูแล ในการกิจสำคัญก่อนที่จะเสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา

๒. ผลการดำเนินงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคณะอนุกรรมการฯ ต่าง ๆ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย

๒.๑ การกระจายอำนาจด้านการถ่ายโอนภารกิจ

๒.๒ การกระจายอำนาจด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ

๒.๓ การดำเนินการการแก้ไขกฎหมาย

๒.๔ การส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมของประชาชน

๒.๕ การติดตามและประเมินผล

๒.๖ การเผยแพร่ข้อมูลด้านการกระจายอำนาจ

ประธาน กล่าวว่า รายงานประจำปีนี้หน่วยงานใดเป็นผู้จัดทำ สำนักงาน ก.ก.ธ. จัดทำหรือไม่ มีท่านใดจะมีข้อเสนอแนะหรือไม่

นายธนา ยันตรโกวิท ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น กล่าวว่า เรียนสอบถามฝ่ายเลขานุการหัวข้อในการนำเสนอเรื่องการดำเนินการแก้ไขกฎหมายชื่อเป็นแบบนี้มาตลอดหรือไม่ เนื้อหาเป็นเรื่องการตอบข้อหารือ การตั้งผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่ได้เฉพาะเรื่องการแก้ไขกฎหมาย ถ้าเปลี่ยนหัวข้อให้ครอบคลุมจะดูดีกว่าการแก้ไขกฎหมาย การแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิควรจะไปอยู่ในตอนต้นของคณะกรรมการ

เลขานุการ กล่าวว่า คณะกรรมการกระจายอำนาจฯ มีการเสนอแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและการวินิจฉัยกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระจายอำนาจของคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ก็ได้รวบรวมไว้ซึ่งฝ่ายเลขานุการจะดำเนินการแก้ไขให้ครอบคลุม เป็นการดำเนินการแก้ไขกฎหมายและการวินิจฉัยกฎหมายสำหรับประเด็นเรื่องการเลือกผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการกระจายอำนาจฯ จะย้ายไปอยู่ในเนื้อหาในส่วนแรก

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบให้ฝ่ายเลขานุการไปดำเนินการปรับแก้ไข

มติที่ประชุม เห็นชอบร่างรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามความเห็นของคณะกรรมการฯ แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบต่อไป

๔.๓ การใช้ที่ราชพัสดุเพื่อดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพาน

เลขานุการ รายงานว่า เทศบาลตำบลเมืองพาน (ทต.เมืองพาน) อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ได้มีหนังสือขอให้พิจารณา เรื่อง การใช้ที่ราชพัสดุเพื่อดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพาน โดยมีรายละเอียดสรุป ดังนี้

๑. กระทรวงสาธารณสุข ได้แจ้งอนุมัติให้ถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพาน (รพ.สต.เมืองพาน) ให้แก่ ทต.เมืองพาน โดยได้ร่วมลงนามบันทึกข้อตกลงการส่งมอบการถ่ายโอนภารกิจสาธารณสุขให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒

๒. ก่อนการถ่ายโอนภารกิจ ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย ได้อนุญาตให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย ใช้ที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ชร. ๘๒๓ ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ ๓ - ๑ - ๑๒ ไร่ เพื่อจัดสร้างอาคารคลินิกหมอครอบครัวให้กับ รพ.สต.เมืองพาน และภายหลังการถ่ายโอนภารกิจ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายได้ส่งมอบคืนที่ราชพัสดุให้แก่สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย เพื่อให้ ทต.เมืองพาน ดำเนินการขอใช้ที่ราชพัสดุ ทต.เมืองพาน จึงได้ดำเนินการขอใช้ที่ราชพัสดุเพื่อจัดสร้างอาคารคลินิกหมอครอบครัว ให้แก่ รพ.สต.เมืองพาน ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์เดิมสืบเนื่องจากที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงรายได้รับอนุญาตจากผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายแล้ว

๓. สำนักงานธนารักษ์จังหวัดเชียงราย ได้แจ้งว่าได้ตรวจสอบผังแสดงการใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวแล้วพบว่าไม่มีที่ว่างเหลืออยู่ ควรให้ส่วนราชการอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นต้องขอใช้ และขอให้ ทต. เมืองพาน ปรับผังการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุใหม่

๓.๑ ทต.เมืองพาน ได้ชี้แจงถึงเหตุผลความจำเป็นในการใช้ที่ราชพัสดุเดิมพื้นที่ เนื้อที่ ๓ - ๑ - ๑๒ ไร่ ตามวัตถุประสงค์เดิมก่อนการถ่ายโอนเพื่อรองรับแผนพัฒนาระบบบริการที่เอื้อต่อการให้บริการ

สำหรับผู้สูงอายุและบุคคลอื่นที่มีภาวะพึ่งพิง อาคารฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมบำบัด รวมถึงการสร้างอาคารศูนย์แพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก

๓.๒ สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงราย ได้แจ้งการขอใช้ที่ราชพัสดุว่า กรมธนารักษ์ได้ตรวจสอบผังการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุดังกล่าวแล้วอนุญาตให้ ทต.เมืองพาน ใช้ที่ราชพัสดุดังกล่าวบางส่วน เนื้อที่ ๑ - ๓ - ๕๖ ไร่ เพื่อก่อสร้างอาคารคลินิกหมอครอบครัวได้ตามความประสงค์ ขอให้ ทต. เมืองพาน ปรับผังการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุนเนื้อที่ ๑ - ๓ - ๕๖ ไร่

๓.๓ ทต.เมืองพาน ได้มีหนังสือเรียนอธิบดีกรมธนารักษ์เพื่ออุทธรณ์ขอใช้ที่ราชพัสดุเต็มพื้นที่ เนื้อที่ ๓ - ๑ - ๑๒ ไร่ แต่ยังไม่ได้รับการตอบรับแต่ประการใด

๔. ทต. เมืองพาน ได้ชี้แจงรายละเอียดอื่น ๆ เพิ่มเติม ดังนี้

๔.๑ รพ.สต.เมืองพาน มีภารกิจในการบริการสุขภาพที่ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพให้แก่ประชาชนที่อยู่ในเขตตำบลเมืองพาน และมีประชากรที่ต้องรับผิดชอบ จำนวน ๑๘,๔๖๓ คน หากเปรียบเทียบจำนวนประชากรของตำบลเมืองพานจะมีประชากรมากกว่าบางอำเภอของจังหวัดเชียงราย เช่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง และอำเภอขุนตาล

๔.๒ การปกครอง แบ่งได้เป็น ๒๕ หมู่บ้าน ๑๐ ชุมชน จำนวนหลังคาเรือน ๘,๔๐๐ หลังคาเรือน มี อบต. ๑ แห่ง เทศบาล ๑ แห่ง (ทต.เมืองพาน) พื้นที่ในการให้บริการ ทิศเหนือติดต่อดำบลสันติสุข ทิศตะวันออกติดต่อดำบลห้วยมิ่ง ทิศใต้ติดต่อดำบลม่วงคำ และทิศตะวันตกติดต่อดำบลป่าหุง

๔.๓ ทต.เมืองพาน ได้ดำเนินการสอบถามประชาชนในพื้นที่ตำบลเมืองพาน จำนวน ๑,๑๖๘ คน เพื่อเสนอความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เสนอความเห็น “ไม่เห็นด้วยกับการแบ่งใช้พื้นที่ราชพัสดุ” เนื่องจากอาคารสถานที่ รพ.สต.เมืองพาน ที่ใช้ในการให้บริการประชาชนเป็นอาคารสำนักงาน สาธารณสุขอำเภอเมืองพานหลังเก่า ซึ่งอาคารที่ใช้ปฏิบัติงานไม่ได้มาตรฐานสำหรับการให้บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ ประกอบกับพื้นที่ตั้ง รพ.สต.เมืองพาน อยู่ในเขตพื้นที่เมืองใกล้กับศูนย์ราชการต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้เป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบและพื้นที่ใกล้เคียง และเพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด รongรับการให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่ โดยหลักเวชศาสตร์ครอบครัว ดูแลความเจ็บป่วยของ “คน” แบบองค์รวมมากกว่าการดูแลเฉพาะ “โรค” ในทุกมิติสุขภาพ ทั้งด้านการรักษา ส่งเสริม ป้องกันฟื้นฟู ให้บริการทั้งก่อนเจ็บป่วย จนถึงระยะสุดท้าย รวมทั้งเชื่อมโยงระบบบริการสุขภาพจากชุมชนสู่คลินิกหมอครอบครัวและโรงพยาบาลแม่ข่าย ด้วยระบบการส่งต่อ ให้คำปรึกษาแนะนำด้านสุขภาพรักษาพยาบาล ระบบยาและเวชภัณฑ์ภายใต้มาตรฐานเดียวกัน จึงมีความจำเป็นต้องจัดสร้างอาคารดังกล่าวขึ้น และ ทต.เมืองพาน ได้จัดทำโครงการขอรับเงินอุดหนุน เพื่อพัฒนาคุณภาพให้บริการด้านสาธารณสุขของสถานี/รพ.สต. ที่ถ่ายโอนให้แก่ อบต. รายการก่อสร้างอาคารศูนย์สุขภาพชุมชน เมือง ๔ ชั้น ตามแบบเลขที่ ๑๐๘๔๗ กองแบบแผน กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข งบประมาณ ๔๔,๖๘๓,๔๕๐ บาท ไปยังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปัจจุบันได้รับการจัดสรรงบประมาณเรียบร้อยแล้ว

๔.๔ ทต.เมืองพาน ได้จัดทำแผนการพัฒนามาตรฐานของรัฐบาล และผู้บริหารท้องถิ่น ในการเตรียมความพร้อมรองรับสังคมผู้สูงอายุ ปัจจุบันประชากรในพื้นที่ ทต.เมืองพาน ถือได้ว่าก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้ว ดังนั้น จึงได้จัดทำแผนที่จะพัฒนาระบบบริการที่จะเอื้อต่อการให้บริการผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง โดยจะจัดสร้างอาคารฟื้นฟูสมรรถภาพและกิจกรรมบำบัดให้กับผู้สูงอายุ และบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง รวมถึงการสร้างอาคารศูนย์แพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก โดยจะจัดสร้างในพื้นที่ราชพัสดุดังกล่าวเช่นกัน

๔.๕ ตามที่สำนักงานสรรพสามิตจังหวัดเชียงราย ได้ขอใช้พื้นที่ราชพัสดুর่วมกับ ทต.เมืองพาน ขอเท็จจริงสำนักงานสรรพสามิตจังหวัดเชียงราย ได้มีที่ทำการประจำอยู่ที่อำเภอเวียงป่าเป้าอยู่แล้ว ไม่ได้มีเจ้าหน้าที่ประจำอยู่ที่ว่าการอำเภอพานแต่อย่างใด หากแต่จะมาให้บริการ ๑ ครั้ง/เดือน หากเดือนใดไม่มีผู้ใช้บริการ ก็จะไม่มาให้บริการ

คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการถ่ายโอนภารกิจ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวมีมติมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการ ดังนี้

๑. แจ้งให้ ทต.เมืองพาน นำเรื่องเสนอคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด จังหวัดเชียงราย พิจารณาแก้ไขปัญหา และอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการ ถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต.เมืองพาน

๒. ประสานกับอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ ด้านการถ่ายโอนภารกิจ เพื่อเข้าร่วมประชุมพิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. เมืองพาน กับคณะอนุกรรมการอำนวยการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับจังหวัด จังหวัด เชียงราย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ เชียงราย และสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่เชียงราย

๓. คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจฯ และแผนปฏิบัติการฯ ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณา เรื่องดังกล่าว สืบเนื่อง มีมติมอบหมายให้ธนารักษ์พื้นที่เชียงราย พิจารณาดำเนินการแก้ไขประเด็นปัญหาข้อขัดแย้งในพื้นที่ โดยดำเนินการไกล่เกลี่ยเพื่อให้สรรพสามิตพื้นที่เชียงรายคืนการใช้ที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ชร. ๘๒๓ ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๑-๑-๕๖ ไร่ (บางส่วน) เพื่อใช้ในการก่อสร้างอาคาร สำนักงานสรรพสามิตพื้นที่เชียงราย สาขาเวียงป่าเป้า ทาวน์เฮาส์ อาคารเก็บของกลาง อาคารจอดรถยนต์ และสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ เพื่อให้ ทต.เมืองพาน ได้ขอใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ชร. ๘๒๓ ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๓-๑-๑๒ ไร่ (เต็มพื้นที่) เพื่อดำเนินการตามภารกิจ ถ่ายโอน รพ.สต.เมืองพาน ต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้มีหนังสือแจ้งมติที่ประชุมดังกล่าวให้แก่ กรมธนารักษ์จังหวัดเชียงราย และ ทต.เมืองพาน พิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๔. จังหวัดเชียงราย และ ทต.เมืองพาน ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาดำเนินการสรุปว่า เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ท้องถิ่นจังหวัดเชียงราย นายกเทศมนตรีตำบลเมืองพาน ผู้แทนนายอำเภอพาน ผู้แทนนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเชียงราย และผู้แทนธนารักษ์พื้นที่เชียงราย พร้อมด้วยผู้ร่วมประชุมจำนวนประมาณ ๔๐ คน ได้ดำเนินการประชุมไกล่เกลี่ยแก้ไขประเด็นปัญหาข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น ในการขอใช้ที่ราชพัสดุแปลงหมายเลข ทะเบียน ที่ ชร. ๘๒๓ ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ ๓ - ๑ - ๑๒ ไร่ ที่ประชุมมีมติให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องดำเนินการสรุป ดังนี้

๔.๑ ให้ ทต.เมืองพาน แจ้งเหตุผลความจำเป็นและรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง จากการ รับถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต.เมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ให้ครบถ้วน แล้วส่งให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ เชียงรายเป็นกรณีเร่งด่วน

๔.๒ ให้สำนักงานธนารักษ์พื้นที่เชียงรายนำรายละเอียดเสนอให้อธิบดีกรมธนารักษ์ พิจารณาทบทวนการอนุญาตให้หน่วยงานใช้ที่ราชพัสดุ แปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ชร. ๘๒๓ ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ประมาณ ๓ - ๑ - ๑๒ ไร่ พร้อมให้ประสานกับสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่เชียงราย ให้พิจารณาชะลอการดำเนินโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่สาขาและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ไปพลางก่อน เพื่อรอการพิจารณาทบทวนการอนุญาตให้หน่วยงานใช้ที่ราชพัสดุจากกรมธนารักษ์อีกครั้ง

กรมธนารักษ์ ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวนี้มาเพื่อทราบฯว่า “การอนุญาต ให้เทศบาลตำบลเมืองพานใช้ที่ดินราชพัสดุเนื้อที่ประมาณ ๑-๓-๕๖ ไร่ และการอนุญาตให้กรมสรรพสามิตใช้ที่ดิน ราชพัสดุเนื้อที่ประมาณ ๑-๑-๕๖ ไร่ กรมธนารักษ์พิจารณาตามความเหมาะสมและความจำเป็นตามรายละเอียด โครงการใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุและผังการใช้ประโยชน์ที่เสนอ ซึ่ง ทต.เมืองพาน เสนอโครงการมีการปลูกสร้าง

อาคารศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง ๔ ชั้น จำนวน ๑ หลัง ในที่ดินราชพัสดุที่ขอใช้ และมีพื้นที่ว่างเหลืออยู่จำนวนมาก จึงหักแบ่งพื้นที่บางส่วนอนุญาตให้กรมสรรพสามิตใช้ที่ดินราชพัสดุเนื้อที่ประมาณ ๑-๑-๕๖ ไร่ และอนุญาตให้ ทต.เมืองพาน ใช้ที่ราชพัสดุเนื้อที่ประมาณ ๑ - ๓ - ๕๖ ไร่ ปัจจุบัน ทต.เมืองพาน ได้รับเงินงบประมาณก่อสร้างอาคาร ศูนย์สุขภาพชุมชนเมือง ๔ ชั้น จำนวน ๑ หลังเป็นเงิน ๔๔,๕๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นไปตามรายละเอียดโครงการ ใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุ และแบบแปลนการก่อสร้างอาคารดังกล่าว สามารถก่อสร้างในที่ดินราชพัสดุที่ได้รับอนุญาต เนื้อที่ ๑ - ๓ - ๕๖ ไร่ ประกอบกับสำนักงานสรรพสามิตพื้นที่เชียงรายได้รับงบประมาณจำนวน ๕,๕๓๙,๐๒๐ บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับก่อสร้างอาคารสรรพสามิตพื้นที่เชียงราย สาขาเวียงป่าเป้าแล้ว จึงไม่สามารถพิจารณาอนุญาต ให้เทศบาลตำบลเมืองพานใช้ที่ดินราชพัสดุแปลงดังกล่าวเติมพื้นที่ที่แปลงได้ ทั้งนี้ ทต.เมืองพาน ได้ยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขการใช้ที่ราชพัสดุ เนื้อที่ประมาณ ๑ - ๓ - ๕๖ ไร่ เรียบร้อยแล้ว”

คณะอนุกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจ และแผนปฏิบัติการฯ ด้านการถ่ายโอน การกิจ ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเรื่อง การใช้ที่ราชพัสดุเพื่อดำเนินการ ตามภารกิจถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ตามที่กรมธนารักษ์ได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณา มีมติขอให้ กรมธนารักษ์พิจารณาทบทวนการอนุญาตให้ใช้ที่ราชพัสดุของกรมสรรพสามิต ทั้งนี้ หากกรมธนารักษ์ยืนยันการอนุญาต ตามเดิม ให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเรื่องดังกล่าวรายงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ในการประชุมครั้งต่อไป

แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) ได้กำหนดกรอบ แนวคิดและแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ดังนี้

๑. กรอบแนวคิดด้านประสิทธิภาพของ อปท. กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้แก่ อปท. ให้มีอิสระมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชน ภาคประชาสังคม และชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ รวมทั้งร่วมตรวจสอบติดตามประเมินผล และสุดท้ายประชาชนต้องมีคุณภาพชีวิตที่ดีและทั่วถึงมากขึ้น

๒. หลักการทั่วไปในการพิจารณาถ่ายโอนภารกิจกำหนดให้

๒.๑ อปท.ใด เมื่อรับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานของรัฐ และการบริการสาธารณะ ดังกล่าวจะต้องดำเนินการทั้งในและนอกเขตพื้นที่จังหวัด อปท. ที่จะรับโอนจะต้องดำเนินการตามภาระหน้าที่ที่ได้รับ และต้องไม่น้อยไปกว่าเดิม

๒.๒ การถ่ายโอนภารกิจโดยทั่วไป ให้โอนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องให้ อปท. ด้วย ยกเว้นเฉพาะทรัพย์สินที่เป็นที่ดิน ให้ อปท. สามารถใช้ประโยชน์ได้ โดยที่ดินนั้นจะโอนกรรมสิทธิ์ให้เป็นกรรมสิทธิ์ ของ อปท. หรือไม่ให้อยู่ในดุลยพินิจของกระทรวงการคลัง กรณีที่หน่วยงานของรัฐถ่ายโอนภารกิจให้ อปท. ไปบริหาร จัดการตามอำนาจหน้าที่ที่หน่วยงานราชการเดิมเคยดำเนินการอยู่ไม่ต้องเสียค่าเช่าหรือค่าใช้จ่ายประโยชน์ และค่าธรรมเนียมการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุเท่าที่ได้รับโอนแต่อย่างใด

๒.๓ ภารกิจที่ถ่ายโอนต้องไม่เป็นการสร้างปัญหาให้แก่ อปท. ส่วนราชการเจ้าของ ภารกิจเดิมควรจัดการปัญหาให้เบ็ดเสร็จก่อน จึงจะถ่ายโอนให้ อปท. ได้

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นสมควรขอให้กรมธนารักษ์ทบทวนการอนุญาต ใช้ประโยชน์ในที่ราชพัสดุแปลงหมายเลขทะเบียน ที่ ชร. ๘๒๓ ตำบลเมืองพาน อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย เนื้อที่ ๓ - ๑ - ๑๒ ไร่ ให้แก่ ทต.เมืองพาน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้ต่อไป

นางสาวสุภัค ไชยวรรณ กล่าวว่า เป็นอำนาจของกรมธนารักษ์ในการบริหารจัดการ ซึ่งอาจ ดูในเรื่องการใช้ประโยชน์ของที่ราชพัสดุ ซึ่งเข้าใจว่าตอนที่พิจารณาหลักของการใช้ที่ราชพัสดุใช้ประโยชน์ให้ได้เต็มที่ จึงได้มีการแบ่งให้กับกรมสรรพสามิตไปส่วนหนึ่งที่จะไปสร้างอาคารสำนักงานและที่พักของข้าราชการ ท่านที่ปรึกษา ด้านพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เรื่องการจะทบทวนการใช้ที่ราชพัสดุจะไม่สามารถดำเนินการทบทวนได้แล้ว เนื่องจากว่า

กรมสรรพสามิตได้มีการจัดซื้อจัดจ้างและเริ่มเข้ามาก่อสร้างและเทศบาลตำบลเมืองพานได้มีหนังสือที่ยอมรับการใช้พื้นที่ราชพัสดุที่ ๑ ไร่ ๓ งาน กรมธนารักษ์จะชี้แจงข้อมูลเพิ่มเติม

นางสาววิลาวัลย์ วีระกุล ที่ปรึกษาด้านพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ กรมธนารักษ์ กล่าวว่า กรณีถ้าใช้พื้นที่ต้องใช้ให้เต็มศักยภาพ ส่วนที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพานได้บันทึกทราบแนวเขตที่ราชพัสดุและยินยอมปฏิบัติตามเงื่อนไขไปแล้วเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ กรมสรรพสามิตได้รับงบประมาณและทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้างแล้ว และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพานก็ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างเช่นกัน ซึ่งข้อมูลที่น่าเสนอเป็นชุดเดียวกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายโกเมนทร์ ทิวทอง รองผู้อำนวยการสำนักสนับสนุนระบบสุขภาพปฐมภูมิ แทนปลัดกระทรวงสาธารณสุข กล่าวว่า อาคารที่จะก่อสร้างซึ่งเป็นอาคารคลินิกหมอบรรพชีวินงบประมาณประมาณ ๔๔ ล้านบาท ขอให้เหตุผลอยู่สองประการ ประการแรกคือลักษณะโครงสร้างของอาคาร ประการที่สองคือประโยชน์ของอาคาร ในส่วนนี้ต้องขอบคุณเทศบาลตำบลเมืองพานรับถ่ายโอนไปแล้วก็มีความตั้งใจที่จะดำเนินการในลักษณะของคลินิกหมอบรรพชีวินที่จะให้มีแพทย์ประจำตำบลในส่วนของโครงสร้างอาคารใช้พื้นที่ประมาณ ๑ ไร่ เนื่องจากว่าเป็นอาคารขนาดใหญ่ประมาณ ๔ ชั้น นอกจากนั้นก็จะมีส่วนที่เป็นส่วนประกอบเพิ่มเติมในวันข้างหน้าด้วย เช่นในเรื่องของอาคารสนับสนุนหรือว่าบริเวณที่จอดรถอำนวยความสะดวกกับพี่น้องประชาชนในโครงสร้างและสถานที่ในค่อนข้างดีแล้วก็อยู่ในเขตชุมชนซึ่งประชาชนควรจะเข้าถึงบริการได้อย่างดี ส่วนเรื่องของประโยชน์ใช้สอยของอาคารถ้าก่อสร้างเสร็จได้ดำเนินการเต็มรูปแบบจะมีแพทย์มีผู้ใช้บริการประมาณประมาณ ๑๐๐ คนต่อวัน และจะเป็นประโยชน์สูงสุดในการให้บริการประชาชนในเรื่องของด้านสุขภาพต่อไป

ประธาน กล่าวว่า อาจจะช้าเกินไปถึงจุดนี้กรมสรรพสามิตกำลังจะสร้างอาคารสำนักงานเทศบาลตำบลเมืองพานก็ได้รับการจัดสรรงบประมาณดำเนินการ เรื่องนี้คงต้องเข้าไปหารือว่าจะดำเนินการอย่างไร

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาท้องถิ่น กล่าวว่า คณะอนุกรรมการบริหารแผนฯ ลงพื้นที่จริงมีข้อสังเกตแผนการใช้ที่ดินแปลงที่ ชร ๘๒๓ ที่กระทรวงสาธารณสุขขอใช้และผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายได้อนุมัติไปแล้ว แผนกับทางเทศบาลตำบลเมืองพานเพื่อขอใช้เป็นไปตามขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจ ซึ่งการถ่ายโอนภารกิจ รพ.สต. สำหรับที่ดินที่เป็นราชพัสดุกระทรวงสาธารณสุขจะต้องคืนการใช้ให้กับกรมธนารักษ์แล้วให้ทางเทศบาลไปยื่นขอใช้ ระหว่างที่กระทรวงสาธารณสุขคืนแล้วทางเทศบาลไปขอใช้ ปรากฏว่ากรมสรรพสามิตยื่นเรื่องเพื่อขอใช้เข้ามาด้วย ประเด็นซึ่งได้ชี้แจงไปในชั้นของคณะกรรมการฯ ขั้นตอนเอกสารการขอใช้ที่ของสำนักงานสรรพสามิตจังหวัดเชียงรายได้ยื่นเรื่องขอใช้ที่ไปยังสำนักงานธนารักษ์จังหวัดเชียงราย ยื่นเมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ ปรากฏว่าสำนักงานกรมธนารักษ์จังหวัดเชียงรายมีหนังสือส่งถึงจังหวัดเชียงรายส่งมาที่กรมธนารักษ์ ซึ่งในประเด็นนี้คณะกรรมการฯ ตั้งข้อสังเกตว่าเพราะอะไรจึงเป็นอย่างนั้น จึงได้เรียนเชิญผู้แทนจากกรมธนารักษ์มาชี้แจงและได้รับแจ้งว่าเป็นเรื่องปกติเนื่องจากว่ากรมสรรพสามิต กรมธนารักษ์อยู่ในสังกัดกระทรวงการคลัง ท้องถิ่นได้รับการพิจารณาที่ไม่เหมือนกับส่วนราชการของกระทรวงการคลัง จากการลงพื้นที่ยังพบว่ากรมสรรพสามิตต้องการที่จะใช้มีอีก ๒ - ๓ แปลง ที่อยู่ในพื้นที่อำเภอพาน จังหวัดเชียงราย แต่อยู่นอกเขตเทศบาล ๑ แปลง อยู่ในเขตเทศบาล ๑ แปลง แต่เนื้อที่ไม่มาก แต่นอกเขตเทศบาลแปลงใหญ่มาก จำนวนเพียงพอ สำหรับที่กรมธนารักษ์ชี้แจงว่าเทศบาลตำบลเมืองพานได้ลงนามในหนังสือยอมรับการใช้ที่ดินแปลงนี้จำนวน ๑ ไร่ เนื่องจากถ้าหากไม่สามารถดำเนินการได้ทันตามกำหนด เงินงบประมาณส่วนนี้อาจจะต้องถูกกลับคืน คณะอนุกรรมการฯ ได้ร่วมประชุมคณะอนุกรรมการกระจายอำนาจระดับจังหวัดแล้วกลับมาประชุมคณะอนุกรรมการฯ อีกครั้ง และมีมติยืนยันให้กรมธนารักษ์ทบทวนตั้งแต่เดือนตุลาคม พุทธศักราช เป็นมติที่คณะอนุกรรมการฯ แจ้งไปยังกรมธนารักษ์ แต่กรมธนารักษ์ไม่ได้ตอบกลับล่าสุดเทศบาลตำบลเมืองพานได้ลงนามยินยิ่รับการใช้ประโยชน์ที่ดินแปลงนี้ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ กรมธนารักษ์จึงแจ้งเป็นหนังสือกลับมาที่สำนักงาน ก.ก.ถ. เพื่อยืนยันว่าเทศบาลตำบลเมืองพานยินยิ่ใช้ที่ดินแปลงดังกล่าวเพียงบางส่วนไม่เต็มเนื้อที่ ๓ ไร่ เจ้าหน้าที่สำนักงานสรรพสามิตจังหวัดเชียงรายชี้แจงกับคณะอนุกรรมการกระจายอำนาจระดับจังหวัดว่าได้รับการจัดสรรงบประมาณจากกรมสรรพสามิตเพื่อก่อสร้าง

อาคารสำนักงานแล้ว มีหลักฐานให้คณะกรรมการฯหรือไม่ คณะกรรมการฯ ไม่เคยได้รับเอกสารจาก กรมสรรพสามิต สิ่งทีคณะกรรมการฯ เป็นห่วงคือหลักของการกระจายอำนาจ ภารกิจไป งบประมาณไปด้วย ในที่นี้สิทธิประโยชน์การใช้ที่ดินจากราชพัสดุเนื้อที่ ๓ ไร่ เดิมกระทรวงสาธารณสุขมีอำนาจในการใช้พื้นที่ควรจะใช้ได้ เต็มจำนวน แผนการใช้ที่ดินเพื่อประโยชน์ภารกิจ รพ.สต. จากข้อมูลทีการคืนสิทธิการใช้ประโยชน์ที่ดินราชพัสดุ กับการที่ท้องถิ่นยื่นขอใช้ใหม่ จึงขอนำเรียนต่อที่ประชุมให้เป็นต้นแบบที่จะถ่ายโอน รพ.สต. ให้กับท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อบจ. ในอนาคต

นายบุญชู ประสพกิจถาวร สอบถามฝ่ายเลขานุการว่า เทศบาลตำบลเมืองพานมีความ จำเป็นต้องใช้พื้นที่จำนวนกี่ไร่ พื้นที่ข้างที่ดินแปลง ชร ๘๒๓ มีที่ดินอีกหรือไม่

เลขานุการ กล่าวว่า ที่ดินที่เทศบาลตำบลเมืองพานขอใช้ทั้งหมดจำนวน ๓ ไร่ ๓ งาน ๕๖ ตารางวา เหตุผลต้องใช้เต็มพื้นที่คือนอกจากจะเป็นการก่อสร้างอาคารแล้วยังมีอาคารในการฟื้นฟูสมรรถภาพ และกิจกรรมบำบัดให้ผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะเสี่ยง รวมทั้งยังมีศูนย์แพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือกด้วย จึงมีความจำเป็นต้องใช้เนื้อที่ทั้งหมด

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า ที่ดินแปลงนี้ ๓ ไร่เศษ เป็นที่ของชาวบ้านเอกชน เดิมได้บริจาคให้แก่โรงเรียน พอบริจาคเสร็จได้ก่อสร้างเป็นโรงเรียน ต่อมาโรงเรียนมีนักเรียนเพิ่มมากขึ้นพื้นที่ไม่พอ จึงย้ายออกไป ที่ดินแปลงดังกล่าวจึงกลายเป็นที่ราชพัสดุ ที่ดินรอบแปลง ชร ๘๒๓ เป็นของเอกชนทั้งหมด ที่ราชพัสดุ มีอีกแปลงที่อยู่ในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลเมืองพานอยู่ใกล้ศูนย์ราชการ แต่เนื้อที่ไม่ถึงไร่ อีกแปลงที่อยู่นอกเขตเทศบาล ห่างจากตัวเทศบาลไม่เกิน ๓ กิโลเมตร เนื้อที่ไม่ถึง ๑๐ ไร่

ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า กล่าวว่า หลักการที่เคย ปฏิบัติเรื่องการถ่ายโอนที่อยู่บนที่ราชพัสดุ เมื่อถ่ายโอนมาให้ อบท. แล้วให้ดำเนินการเหมือนกับส่วนราชการเดิม อนาคตถ้ามีการถ่ายโอนภารกิจอาจจะต้องมีการซักซ้อมกรณีการถ่ายโอน หน่วยรับโอนต้องมีการสำรวจเรื่องนี้ด้วย

ประธาน กล่าวว่า เรื่องนี้มอบคณะกรรมการบริหารแผนฯ เป็นตัวกลางในการประสาน กับกรมธนารักษ์ว่าจะดำเนินการอย่างไร อนาคตต้องวางแผนให้เป็นระบบ ไม่ทราบว่าจะเรื่องไปถึงไหนแล้ว ผู้แทน กรมธนารักษ์นำเรียนอธิบดีกรมธนารักษ์ด้วยว่าสามารถพิจารณาอย่างไร เพราะว่า เป็นความจำเป็น มิฉะนั้นเรื่องเล็กจะกลายเป็นเรื่องใหญ่ได้ โดยเฉพาะถ้ามีที่ดินอื่นอยู่แล้วกรมสรรพสามิตจะสามารถขยายไปได้ หรือไม่

นางสาววิลาวัลย์ วีระกุล กล่าวว่า กรมธนารักษ์ยินดีที่สนับสนุนในเรื่องนี้ เพราะว่าได้มอบ ที่ราชพัสดุให้กับจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดชลบุรีที่จะทำโรงพยาบาลศูนย์ผู้สูงอายุ กรณีเทศบาลตำบลเมืองพาน ถ้าต้องใช้ พื้นที่เต็มรูปแบบจริง ๆ ขอให้วางแผนและงบประมาณให้ชัดเจนดำเนินการเมื่อใด อย่างไร การใช้พื้นที่ตามศักยภาพของ ที่ดิน หลายหน่วยงานมีความจำเป็นที่จะใช้พื้นที่ของกรมธนารักษ์ที่เป็นที่ราชพัสดุที่ดูแลอยู่และจะได้นำเรียนอธิบดี กรมธนารักษ์และต้องประสานกับท่านเลอพงศ์ฯ ที่จะดำเนินการว่าจะดูแลในส่วนของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เมืองพานได้อย่างไร

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า ฝ่ายเรียนกระทรวงการคลังไปถึงท่านอธิบดีกรมธนารักษ์ ที่จริงแล้วเรื่องนี้คณะกรรมการบริหารแผนฯ มีการประชุมหารือมีความเห็นตรงกันว่าต้องการขออนุญาตเข้าไปที่ กรมธนารักษ์เพื่อหารือแก้ไขปัญหาร่วมกัน ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ประสานไปยังกรมธนารักษ์แล้ว และได้หนังสือแจ้งว่ามีมติแล้ว คณะกรรมการฯ จึงขออนุญาตนำเรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ กระจายอำนาจ

ประธาน กล่าวว่า เป็นมติมอบคณะกรรมการบริหารแผนฯ ต้องประสานกับอธิบดี กรมธนารักษ์และอธิบดีกรมสรรพสามิตด้วย แล้วช่วยรายงานให้ ก.ก.ถ. ทราบ ถ้ายังไม่ถึงวาระประชุมอาจแจ้ง ฝ่ายเลขานุการเป็นทางการมายัง ก.ก.ถ.

มติที่ประชุม มอบหมายให้คณะกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการถ่ายโอนภารกิจ ไปพิจารณา ร่วมกับกรมธนารักษ์และกรมสรรพสามิต เกี่ยวกับการใช้ที่ราชพัสดุเพื่อดำเนินการตามภารกิจถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเมืองพานว่าจะมีแนวทางการดำเนินการต่อไปอย่างไร

๔.๔ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน

เลขานุการ รายงานว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาเรื่อง การขอโอนคืนภารกิจถนนที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) มีมติเห็นชอบแนวทางและหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจงานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่ อปท. ได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ และดำเนินการแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจังหวัดทุกจังหวัดถือปฏิบัติ และแจ้ง อปท. ในพื้นที่จังหวัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป รวมทั้งแจ้งคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการถ่ายโอนทางหลวงชนบทให้กับ อปท. สมาชิกแทนราษฎรทราบ

แนวทางและหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจงานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการ ได้กำหนดให้คณะกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานใน ก.ก.ถ. ประกอบด้วย ส่วนราชการที่ถ่ายโอน ๕ หน่วยงาน ผู้แทน อปท. ทุกรูปแบบ และส่วนราชการที่สนับสนุนการถ่ายโอนภารกิจทำหน้าที่บริหารจัดการและแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการถ่ายโอนและรวมคำขอของ อปท. ที่ร้องขอผ่านส่วนราชการที่ถ่ายโอน ได้แก่ กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และกรมชลประทาน และจัดทำข้อเสนอต่อ ก.ก.ถ. พิจารณา ตามเกณฑ์ความจำเป็นขั้นพื้นฐานโดยอาจจัดทำแผนพัฒนาโครงข่ายถนนและสะพานในความรับผิดชอบของ อปท. ระยะ ๕ ปี เพื่อให้ ก.ก.ถ. พิจารณาจัดสรรงบประมาณให้ อปท. ต่อไป

คณะกรรมการบริหารแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้านการถ่ายโอนภารกิจ โดยฝ่ายเลขานุการฯ จึงได้พิจารณาดำเนินการจัดทำ (ร่าง) คำสั่ง ก.ก.ถ. เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน เสนอ ก.ก.ถ. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นสมควรพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน เพื่อบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจงานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการต่อไป

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า ได้หารือฝ่ายเลขานุการแล้วมีความเห็นเหมือนกัน คณะกรรมการครบถ้วนที่จะได้ทำงานร่วมกัน

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบ

มติที่ประชุม เห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพาน เพื่อบริหารจัดการและการแก้ไขปัญหาการถ่ายโอนภารกิจงานก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการถ่ายโอนจากส่วนราชการต่อไป

๔.๕ การแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนบริการสาธารณะ กิจกรรม สาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร)

เลขานุการ รายงานว่า คณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากร - ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาการถ่ายโอนภารกิจด้านการบริหารจัดการและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๕ แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และ(ร่าง) แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และมีมติให้ศึกษาการถ่ายโอนด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เห็นว่ามีประโยชน์กับการบริการสาธารณะ และส่วนราชการเห็นว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถที่จะบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมอบหมายให้ รองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล ประธานอนุกรรมการฯ ประสานกับส่วนราชการ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณากำหนดกรอบแนวทางความร่วมมือและสนับสนุนการจัดทำภารกิจของส่วนราชการและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คณะอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ได้พิจารณาเรื่องการติดตามผลการดำเนินการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และประเด็นเร่งด่วนในการขับเคลื่อนภารกิจการกระจายอำนาจตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ พบว่าการถ่ายโอนภารกิจที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะในบริบทของพื้นที่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่มีอำนาจและหน้าที่ครอบคลุมภารกิจที่ได้รับการถ่ายโอนส่งผลให้การขับเคลื่อนภารกิจเหล่านั้นประสบปัญหาอุปสรรคในทางปฏิบัติ และกระทบต่อบริการสาธารณะที่ประชาชนต้องได้รับการบริการจากรัฐอย่างทั่วถึง จึงเห็นสมควรให้มีการถ่ายโอนภารกิจ บริการสาธารณะเหล่านั้นให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งที่มีความพร้อมและศักยภาพในการดำเนินการโดยไม่จำเป็นต้องกำหนดให้มีการถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งพร้อมกันและในบางภารกิจการบริการสาธารณะนั้นเป็นปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ก็สมควรที่จะมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่นั้นดำเนินการแทนส่วนราชการที่รับผิดชอบได้

ดังนั้น จึงมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการจัดทำร่างคำสั่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร) เสนอคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณา

ฝ่ายเลขานุการได้จัดทำร่างคำสั่งคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร) ตามนัยมติอนุกรรมการศึกษาความเป็นไปได้การถ่ายโอนภารกิจด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยมีรองศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล เป็นประธานอนุกรรมการมีองค์ประกอบของอนุกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกรูปแบบเป็นอนุกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์รูปแบบ รวบรวมข้อมูล วิจัย แนวทางการถ่ายโอนภารกิจที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะให้มีการบริหารจัดการพื้นที่แตกต่างจากพื้นที่ทั่วไปตรงกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่สอดคล้องกับบริบทและภูมิสังคม

๒. จัดทำข้อเสนอ/แนวทางการขับเคลื่อนการจัดบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะต่อคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะ

ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ให้มีการบริหารจัดการพื้นที่เพิ่มขึ้นตามความเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของประชาชนในพื้นที่

๓. ติดตามและประเมินผลการจัดทำบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ ให้มีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าที่ส่วนราชการดำเนินการไว้

๔. ขอให้ส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่งข้อมูลหรือเอกสารใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือให้มาชี้แจงให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริง เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาได้ตามความจำเป็น

๕. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๖. ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมอบหมาย

เลขานุการเสนอขอเพิ่ม ดร. สุจิตรา วาสนาดำรงดี สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นอนุกรรมการด้วย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธนพร ศรียากุล กล่าวว่า หากกล่าวถึงปัญหา PM ๒.๕ จะพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทในพื้นที่มาก แต่ยังติดขัดการดำเนินการ จึงขออนุญาตตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร)

ประธาน กล่าวว่า เห็นชอบ เพิ่มชื่อ ดร.สุจิตรา วาสนาดำรง เข้ามาอีก ๑ คน

นายบุญชู ประสพกิจถาวร กล่าวว่า ขออนุญาตกลับไประเบียบวาระการประชุมก่อนหน้านี้ คณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและบำรุงรักษาถนนและสะพานเกี่ยวกับกระทรวงการคลังหรือไม่ ต้องใช้ระเบียบที่เกี่ยวกับการกำหนดทรัพย์สินของกระทรวงการคลัง หากเกี่ยวข้องขอเสนอให้มีผู้แทนกระทรวงการคลังเข้าร่วมด้วยครับ

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า ได้หารือฝ่ายเลขานุการเบื้องต้นยังไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง แต่ถ้าคณะอนุกรรมการฯ ได้มีการประชุมหารือแล้ว ถ้าหากว่ามีส่วนเกี่ยวข้องต้องขออนุญาตเรียนเชิญร่วมเป็นคณะอนุกรรมการฯ เพิ่มเติมอีกครั้ง

มติที่ประชุม เห็นชอบการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการถ่ายโอนบริการสาธารณะ กิจกรรมสาธารณะให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษเฉพาะ (อสมมาตร) โดยเพิ่ม ดร.สุจิตรา วาสนาดำรงดี เป็นอนุกรรมการ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (เพิ่มเติม)

๕.๓ การของบประมาณบรรจุบุคลากรด้านสาธารณสุข สังกัด อปท. ที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ หารือขอคำแนะนำจากคณะกรรมการฯ มีเครือข่ายลูกจ้าง อปท. ที่ปฏิบัติงานในคำสั่งของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) แล้วปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกับแพทย์และเภสัชกร เป็นลูกจ้างของ อปท. มาขอที่จะได้รับสิทธิกับลูกจ้างกระทรวงสาธารณสุขที่มีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ที่ให้เพิ่มอัตราค่าจ้างการตั้งใหม่ได้ในท้องถิ่น ซึ่งเรื่องได้เสนอผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ปรากฏว่ามีการแนะนำให้มาของบกลางจากคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ และเรื่องเข้ามาถึงคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณพิจารณาแล้วมีความเห็นว่าไม่มีงบประมาณสนับสนุนแต่ขอข้อมูลเพิ่มเติม จึงขอให้คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณที่ขอข้อมูลเพิ่มเติมรายงาน ก.ก.ถ. ให้รับทราบแล้วแจ้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่าไม่มีงบกลางและให้แต่ละท้องถิ่นที่มีอัตราเข้าเกณฑ์ให้บรรจุเป็นข้าราชการกรณีพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรีได้ต่อไป

ประธาน กล่าวว่า รับทราบเท่าที่ศาสตราจารย์ชาติชายฯ รายงาน และมอบคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณดำเนินการด้วย

นายสุรศักดิ์ เรืองเครือ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า มีเรื่องเสนอ เรื่องแรก ในฐานะที่เป็นประธานการคัดเลือกศูนย์ราชการสะดวก ได้เห็นภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ เห็นว่าการพิจารณาการใช้ที่ดินของกรมธนารักษ์ ส่วนหนึ่งควรจะศึกษาภารกิจหน้าที่และความจำเป็นด้วย เพราะภารกิจของหน่วยต่าง ๆ ทุกหน่วยงานที่ส่งเข้าประกวดหลายหน่วยงาน ได้ข้อมูลโดยละเอียด ปรากฏว่ามีหลายแห่งที่เป็นภารกิจที่แทบจะไม่มีภารกิจในปัจจุบัน **เรื่องที่สอง** เรียนที่ประชุมให้ทราบถึงความคืบหน้าจากการที่คณะอนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อใช้เป็นรางวัลสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขณะนี้มี อบท. สมัครจำนวน ๖๒๑ แห่ง เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว ๓๒๐ แห่ง เพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าเงินรางวัลปีที่แล้ว ๒๑๙ รางวัล ปีนี้คณะอนุกรรมการฯ ได้พยายามกระจายเงินรางวัลออกเป็น ๒๗๖ รางวัล ใน ๖๒๑ แห่ง ผ่านการพิจารณาแรก ๓๐๙ แห่ง ของคณะที่ปรึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปัจจุบันผลที่ออกมาเหลือรอบสุดท้าย ๑๒๙ แห่ง และรับคัดเลือกให้ได้รับรางวัล ๕๗ แห่ง เป็นถ้วย หรือโล่ในลำดับที่ ๑ ๒ ๓ หรือชมเชย และมีรายงานว่าผ่านเกณฑ์รอบสุดท้ายก็จะได้รับเป็นเงินรางวัล ๔๖๐,๐๐๐ บาท และเงินรางวัลผ่านเกณฑ์รอบสถาบันอีกจำนวน ๑๔๗ แห่ง จะได้แห่งละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

ประธาน กล่าวว่า ขอขอบคุณที่รายงานความคืบหน้าให้ทราบครับ ขอให้ท่านอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ช่วยสรุปเรื่องนโยบายหรือแนวทางที่ท้องถิ่นจะจัดหาวัคซีน ซึ่งได้ออกหนังสือเวียนแจ้งไปแล้ว

นายประยูร รัตนเสนีย์ กล่าวว่า อบท. ที่จัดหาวัคซีนสามารถที่จะจัดหาได้ตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งทั้ง อบจ. เทศบาล และ อบต. ประเด็นที่ ๒ เรื่องของการจัดหาเนื่องจากมีประกาศของศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (ศบค.) นายกรัฐมนตรีได้ให้แนวทางว่าจัดหาวัคซีนของ อบท. ให้จัดหาที่องค์การเภสัชกรรม กรมควบคุมโรค ราชาวิทยาลัยจุฬาภรณ์ สภาอากาศไทย ให้เป็นไปตามแนวทางของ ศบค. หรือนายกรัฐมนตรีและแนวทางของผู้ว่าราชการจังหวัด โดยคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด เพื่อที่จะประสานกันในการที่จะแจกจ่ายหรือว่าการจัดการกับประชากรในพื้นที่เพื่อป้องกันความซ้ำซ้อน สำหรับการซื้อจัดจ้างราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ อบท. จะต้องไปดำเนินการตามแนวทางที่ทางราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์กำหนดไว้ และได้แจ้งเวียนแนวทางปฏิบัติตาม พ.ร.บ.จัดซื้อจ้างฯ การใช้เงินงบประมาณในส่วน of อบท. การดำเนินการยกเว้นระเบียบกระทรวงมหาดไทย ยกเว้นระเบียบให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ถ้าติดขัดตรงไหนก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดขออนุมัติผู้บริหาร อบท. สามารถดำเนินการได้ภายใต้ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ประธาน กล่าวว่า เรื่องการเบิกจ่ายเงินไม่มีปัญหา การสั่งซื้อสามารถทำได้ แต่ว่าดำเนินการตามแนวทาง ศบค. ซื้อได้เฉพาะราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ กรมควบคุมโรค องค์การเภสัชกรรม เงื่อนไขที่ผู้ซื้อจะต้องบริจาคร้อยละ ๑๐ จะไม่เกี่ยวกับ อบท.

นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ กล่าวว่า ประเด็นนี้มีโอกาสได้หารือกับนายก อบจ. ปทุมธานี จากข้อมูลที่ได้รับทราบมาท่านไปประสานกับราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์แล้วมีข้อตกลงร่วมกันว่าร้อยละ ๑๐ เป็นชื้อยกเว้นให้ท้องถิ่น

นายมนต์ชัย วิวัฒน์ธนาฒย์ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก กล่าวว่า วัคซีนจะมาเมื่อใด เพราะราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ไม่ได้แจ้งว่าจำนวนวัคซีนที่จะเข้ามาเท่าใด แต่ตอนนี้ยอดจองที่ทราบไม่ต่ำกว่าสามล้านกว่าคน และเรื่องเงินชดเชยให้กับ อบท. ต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ได้มองกองทุนต่าง ๆ เช่น กองทุนประกันสังคม ไม่แน่ว่าสามารถนำมาใช้กับผู้ประกันตนได้หรือไม่ ช่วยเหลือดูแลผู้ประกันตนตรงนี้ได้หรือไม่ ทุกกองทุนที่มีอยู่กองทุนช่วยเหลือโควิด กองทุนปกครองส่วนท้องถิ่นที่หักเงินไว้มาช่วยตรงนี้ได้หรือไม่ เป็นสิ่งที่ตั้งข้อสังเกตเพื่อจะหาแนวทางช่วยเหลือรัฐบาล

มติที่ประชุม มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณพิจารณา
เรื่อง การของบประมาณบรรจุบุคลากรด้านสาธารณสุขสังกัด อปท. ที่ปฏิบัติงานในสถานการณ์การแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แล้ว นำเสนอ ก.ก.ธ. พิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๐๐ น.

(นายวิฑูร เอี่ยมโอภาส)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการ
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เลขานุการคณะกรรมการการกระจายอำนาจฯ
ผู้จัดรายงานการประชุม